

מרדף ל.ש.י.ר.

בתיכון "הדרים" רצים בשבילי הארץ לזיכרם!

לזכרם של:

רון חיון

יפתח
שלפוברסקי

שיקו-משה
סבן

ליאור שי

דבר ראש העיר

דבר ראש העיר

משפחות, תלמידים ומורים יקרים,

שוב במסע שנמשך כבר 25 שנים וימשיך לעבר האופק שלנו כקהילה, עיר ומדינה.

מסע בו אנו צועדים בשבילי חייהם הקצרים מדי של שיקו, יפתח, רונן וליאור, בניסיון לזהות את עקבותיהם בנתיבי הארץ שבשירותה נפלו. מסע שמביא אותנו אל תחנות חייהם האחרונות ומשם חזרה הביתה, בשבילם אבל לא פחות מכך, בשבילנו.

מסע זיכרון שכולו חיים לבנים, אחים, אהובים שהמסע האישי שלהם בינינו נגדע בטרם עת.

הזיכרון שלהם בנקודות הזמן השונות מהדהד בקרב כל מי שזכה להכירם. עולה בשיחות אקראיות, בגעגוע פתאומי, בנפשות רבות שמסרבות להתאחות ומייצרות מעין פיצול. החיים שהמשיכו אל מול אלו שכבו.

ועבור רבות ורבים הם מורשת. תורה שבעל פה שעוברת מדור לדור בקרב בוגרי הדורים, בהתאמות הריאות ובכאב השרירים ברגליים. הם חיים מקבילים שנחשפים אליהם בסיפורים של המשפחות והחברים, בביקורים בתחנות חייהם האחרונות ודרך תמונות הנוף שרצות במקביל לשבילי המרוץ.

ככה כקהילה, אנו מעוררים ומאירים חיים שנגדעו. מייצרים שמחה לצד הכאב הגדול. קובעים זיכרונות חדשים במקום בו הזיכרון המוחשי האחרון כבר רחוק, קפוא.

הזיכרון החדש נטע את התקוות והחלומות של ארבעה חברים שאינם בלבבות של דורות שבאו אחריהם בשערי תיכון "הדרים" וממשיך את מנגינת חייהם. ואנחנו בוחרים בחיים. וזוכרים את הנופלים בלמידה על חייהם ואהבותיהם. על ערכיהם ומשובותיהם. וממשיכים להעביר את זיק החיים הזה בתוך קהילה הולכת וגדלה של בוגרות ובוגרים ששנים אחר כך יספרו – רצתי בשביל ליאור שיקו יפתח ורונן.

על כך אין לי אלא להודות לצוות המורים שמקיים את המסורת הזאת שנה אחר שנה ולתלמידות ולתלמידים שעבורם ובזכותם המסורת ממשיכה להתקיים.

באהבה גדולה ובתודה גדולה עוד יותר, למשפחות שלפוברסקי, סבן, חיון ושי שמאפשרות לנו שנה בשנה את החיבור הקהילתי למקום הכל כך פרטי וכל כך כואב. לו רק יכולנו לסובב את הגלגל.

"העושה שלום במרומי, הוא יעשה שלום עלינו ועל כל עמו ישראל"

שלכם, אמיר כוכבי

ראש העירייה

דבר מנהלת ביה"ס

תלמידי מחזור ל"ג היקרים,

"לב שפועם זוכר הכל....."

במהלך חצי השנה האחרונה, אתם חיים ונושמים את הסיפורים על שיקו, יפתח, רונן וליאור.

מידי יום שישו בזריחה יצאתם מהמיטה החמה לאימון

השבועי. הצלחנו לקיים את האימונים למרות המגפה שלא פסקה מלנסות ולמנוע מאיתנו, אתם וצוות המורים לא ויתרתם והנה אנחנו מצליחים לקיים את המרוץ ה-25.

הזמן רץ, השנים עוברות, מילים יפות נאמרות, אבל הקול שלכם, קול הרצים, הוא הקול של כולנו, הוא המסר.

קול הנעורים, האהבה, המסורות והדבקות בחיים.

הריצה במרוץ לשי"ר הפכה לסמל ההיכר של תיכון "הדרים", זה הקול שלנו לקהילה כולה ובמיוחד למשפחות היקרות סבן, שלפוברסקי חיון ושי.

בכל שנה אני לומדת להכיר את המרוץ מחדש.

אני מקווה שבמהלך הקילומטרים שתגמעו יחד תדעו להושיט יד זה לזה, ותלמדו להכיר ולאהוב את שבילי ונופי הארץ היפה שלנו.

מאחלת לכם שתחוו חוויה שתלווה אתכם הלאה ותחזיר אתכם ל"מרוץ" גם כבוגרים.

"אנחנו אתכם, אתם איתנו"

עירית קרס

מנהלת ביה"ס

צוות חינוך גופני

מי שרץ מכיר את ההרגשה:
הרגלים המכות בקצב באדמה,
הגוף הפועל כמכונה משוכללת,
ריח הטבע, ותחושת השייכות
למולדת, פיזית ורוחנית.
כך החלטנו לזכור את **ליאור, שיקו,
יפתח ורונון** מידי שנה.
בשםם אנו רצים את הדרך משאר
ישוב חזרה הביתה להוד השרון,
הדרך שלא זכו לחזור בה.

בשםם אנו כובשים ברגלינו את הקרקע, רצים בתחושת חיים חריפה. יודעים שהחיים הם מתנה שיכולה להילקח ברגע. התלמידים בכל שנה הם אחרים, אך נדמה שרצונם להשתתף במרוץ **ל.ש.י.ר** מתגבר ככל שהזמן עובר. זוהי מלחמתנו, הנשארים, בשכחה ובחוסר המשמעות של המוות. ברגעים האלה אנו מחיים אותם.

הם בלבנו כמורשת נוכחות תמיד.

תלמידים יקרים,

מרוץ ל.ש.י.ר הינו מפעל מיוחד מסוגו בארץ שיוצא לדרך מידי שנה לזכרם של **ליאור, שיקו, יפתח ורונון**. במרוץ אתם התלמידים מתיכון הדרים, מנציחים את חבריכם שנפלו זמן קצר לאחר שסיימו את לימודיהם. אנו נמצאים בעיצומה של תקופה מאתגרת ולמרות זאת לא מוותרים והמרוץ יוצא לדרך, ממשיכים/ות במסורת ומחברים בין המקום שבו נפלו החברים, לבין בית הספר בו למדו והתחנכו.

משנה לשנה החוויה המעצימה הזו של כולם יחד בריצה המשותפת לאורכה של המדינה, מחזקת ומחבקת את המשפחות השכולות ומנציחים את הנופלים עד החזרה הביתה להוד השרון. פרויקט חשוב זה נושא בתוכו מטען גדול של ערכים וחושף אתכם תלמידות ותלמידים שבקרוב מתגייסים לצה"ל, להתמודדות מול כאב, לקיחת אחריות אישית, נחישות ועמידה באתגרים. חוויית המרוץ, המסלול, התמונות, הריחות והצלילים ישמרו אצל כל אחת ואחד מכם בזיכרון שנים רבות.

משפחות יקרות, מרוץ זה לזכרם של ליאור, שיקו, יפתח ורונון ישאר מסורת ונמשיך לסייע ולשמר אותה. נלווה אתכם בכל עת שנידרש, נאמץ אתכם אל ליבנו ולנצח נזכור את בניכם האמיצים.

כולנו נושאים תפילה בלב שהמדינה תדע ימים של שקט, שלום, שלווה ובטחון. בהזדמנות זו מאחל לכולנו בריאות איתנה וחזרה מהירה לשגרה. בהצלחה וריצה נעימה.

יצחק בן דור
מנהל רשות הספורט

מה אברך

מילים: רחל שפירא
לחן: יאיר רזנבלום

מה אברך לו, במה יבורך?
זה הילד? שאל המלאך..

וברך לו חיוך שכמוהו כאור,
וברך לו עיניים גדולות ורואות
לתפוס בין כל פרח וחי וציפור
ולב להרגיש בו את כל המראות

מה אברך לו, במה יבורך?
זה הנער? שאל המלאך.

וברך לו רגליים לרקוד עד אין סוף
ונפש לזכור בה את כל הלחנים
ויד האוספת צדפים עלי חוף
ואזון קשובה לגדולים וקטנים.

מה אברך לו, במה יבורך?
זה העלם? שאל המלאך.

וברך כי ידיו הלמודות בפרחים
יצלחו גם ללמוד את עוצמת הפלדה
ורגליו הרוקדות את מסע הדרכים
ושפתיו השרות את מקצב הפקודה.

מה אברך לו, במה יבורך?
זה הגבר? שאל המלאך.

נתתי לו כל שאפשר לי לתת
שיר, וחיוך, ורגליים לרקוד
ויד מעודנת, ולב מרטט
ומה אברך לך עוד?

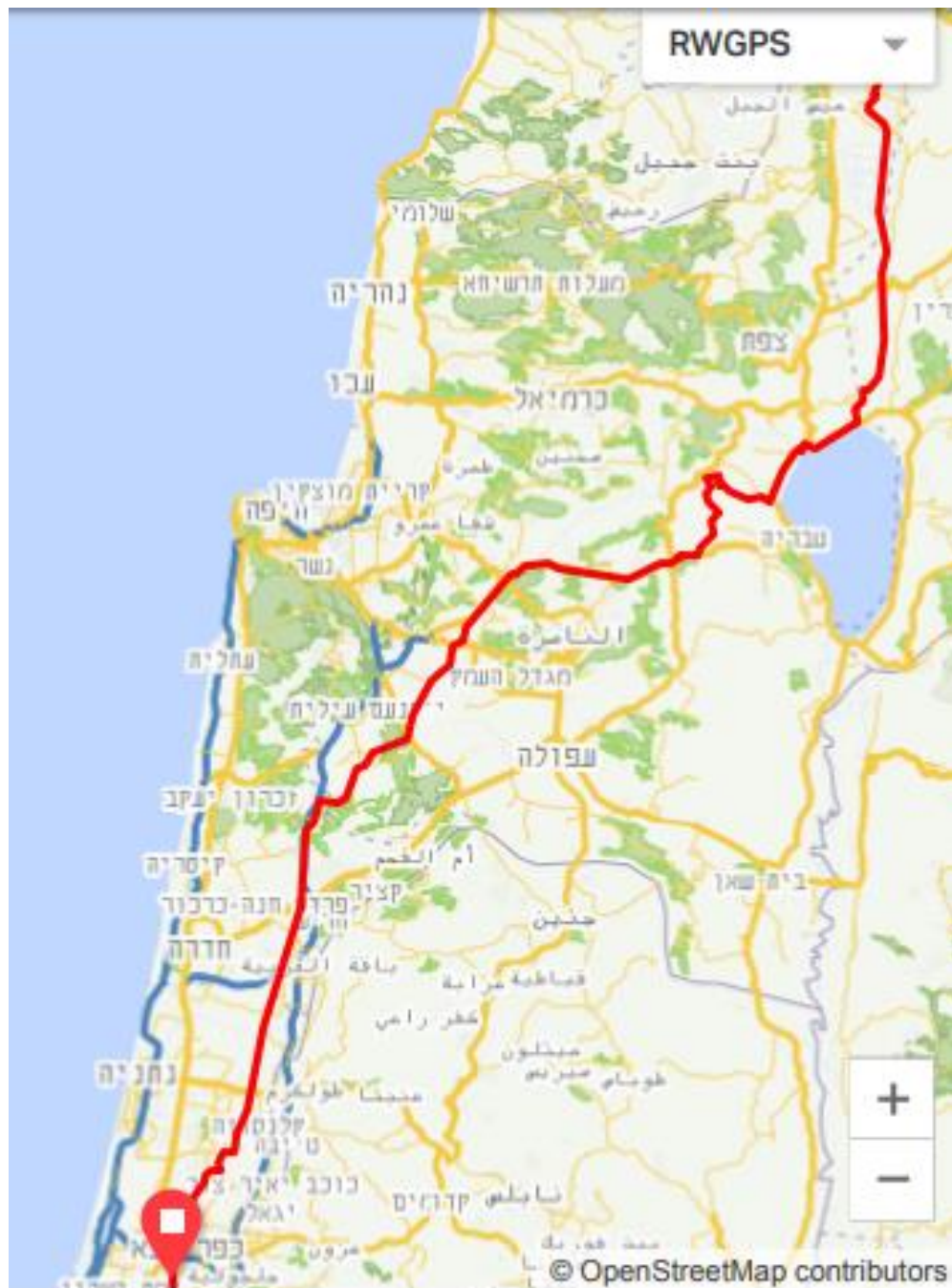

מה אברך לו, במה יבורך?
זה הילד? העלם הרך.

הנער הזה - עכשיו הוא מלאך.
לא עוד יברכוהו, לא עוד יבורך.
אלוהים, אלוהים, אלוהים
לו אך ברכת לו - חיים...

מפת מסלול המרוץ

משאר ישוב - להוד השרון

ליאור שי..

בן מזל ומוטי

נולד ביום י"ט באדר תשמ"ב 14.03.1982 בכפר-סבא,
בן שני למשפחת שי
אח לאפרת ואוהד.

ליאור גדל והתחנך בהוד השרון.
את לימודיו החל בבית-הספר היסודי "לפיד",
המשיך בחטיבת-הביניים "השחר"
וסיים בתיכון "הדרים".

כאשר היה בן שש עברה משפחתו להתגורר במשק חקלאי ברמת-הדר.
ילדותו עברה בעזרה בעבודות המשק שם ספג את הקרבה לטבע,
חקלאות ואהבת הארץ.

ביולי 2000 ליאור התגייס לצה"ל לחיל האוויר, סיים קורס טייס ב-2002 והצטרף
לטייסת יסעור 118 בתל-נוף.

רב סרן ליאור שי בן-28 נפל בתאונה בגיחת אימון במהלך פריסה ברומניה
ביום ב', ט"ו באב תש"ע, 26.7.2010 בשעה 14:40 כאשר מסוק היסעור מספר 046
התרסק על צלע מצוק בהרי הקרפטים קרוב לעיירה סימון.
הותיר אחריו את תמר אשתו ונועם בן-ה-4 חודשים.

רס"ן נ' חברו למסע"ר 146 נפרד מליאור "אתה עדיין פה, לא הלכת לשום מקום, אני
עדיין רואה אותך כל יום, וגם שומע את קולך. לא יכול להיות שאתה זיכרון מכיוון
שדמותך היא כל כך עוצמתית שהיא מתפשטת להרבה מעבר לרק זיכרון. אני לא
אתן לך ללכת לעולם"

נותר לנו להאמין שהחיוך התמידי לא מש מפניו

יהי זכרו ברוך!

ליאורי..

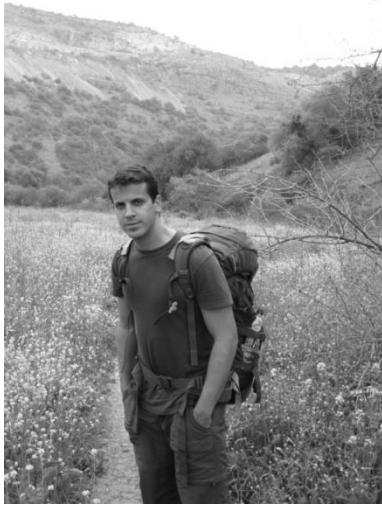
ספד לו אביו "ליאור שלי, ליוויתי אותך לאורך כל קורס הטייס בדאגה ומתח בכמה רמות יותר מאשר אתה חווית כי ידעתי שאתה הישגי וחששתי מאוד שתפגע באם תודח.

הפכת להיות איש צוות אוויר- כחול אך ראיתי כיצד אתה אוהב ומעריץ את הירוק.

והאמת הכרתי אותך בתור איש שטח מעולה, גדלת עם שורשים באדמה אהבת הארץ ונופיה היו מושרשים בך וזה מלא את לבי גאווה.

ובסופו של דבר גם הבנתי ממך שהצבא מצא לך את התפקיד ההולם ביותר והם המסוקים. סיפרת לי כיצד אתה נהנה לטוס קרוב לאדמה לראות את הוודיות ההרים והנוף מסביב לנחות בנקודות מעניינות ובכל רגע אפשרי לצלם את הנופים. היית מאתר נקודות מיוחדות מהאוויר ויוזם טיול רגלי לשם לאחר מכן עם חבריך".

ואכן אהבת ארץ ישראל ונופיה היתה חלק בלתי נפרד מליאור, לא היה מקום או שביל בארץ גלוי או נסתר שבהם לא דרכו רגליו.

כבר בילדותו ניכרה תבונתו, סקרנות וכושר הריכוז המעולה, חוש טכני מפותח, הוא הרכיב בקלות משחקים מורכבים ביותר, בנה טיסנים בקלוב-תעופה ושיחק כדורסל בקבוצת הנוער מכבי הוד השרון, חבריו לקבוצה הגדירו אותו "כצלף השלשות". בתיכון "הדרים" הצטיין בלימודיו, ספורטאי מעולה אהוב על חבריו ומוריו. כתבה מורתו למתמטיקה "רבות דובר על ליאור כאדם שהצטיין בכל תחום, תלמידים מצטיינים רבים עברו תחת ידי, אך תלמיד כמו ליאור זה נדיר שבנדירים. לא רק חוכמתו הרבה, יכולתו האנליטית המדהימה, השקט, השלווה, הצניעות, העזרה לאחרים וההישגים הכי גבוהים, אלא גם האנושיות והבגרות שגילה כבר בגיל כה צעיר בי-יא'.... נועם הליכותיו, הנימוס והעוצמה שהקרין גרמו לתלמידים ולמורים לאהוב ולהעריך אותו".

ביולי 2000 ליאור התגייס לצה"ל לחיל האוויר ובשנת 2002 סיים בהצטיינות קורס טייס מספר 146 במגמת מסוקי סער (מסע"ר). מייד לאחר שסיים את קורס-הטייס הגיע אל טייסת היסעורים "דורסי הלילה", "אפרוח" קראו לזה בטייסת. פעם ראשונה ומקרה חריג בתולדות החייל ללא מעבר של קורס אימון מבצעי וישירות להטיס מסוק גדול ומורכב כמו היסעור.

מספר סא"ל עופר " נפגשנו לראשונה לפני כשבע שנים, אני סמ"ט א' צעיר והוא בוגר קורס טייס טרי שמגיע לטייסת יסעור ללא קא"מ ומיד היה ברור למה ליאור יכול לעשות את זה. קשה לי לתאר במילים ובלשון עבר את המיוחד בליאור. טייס מצוין (לא קל לשכמוני להדריך כאלו), קצין מעולה ומעל לכל, בן אדם. יודע להתייחס לכולם, להעיר כשצריך בעדינות הראויה (תמיד עם חיוך ביישני) ולעמוד על שלו כשחושב שכך צריך"

חבריו לקורס מסע"ר 146 ספדו לו "בדיוק לפני עשר שנים ועשרה ימים הצטלבו דרכינו לראשונה ביום הגיוס לקורס טיס. מאז היו לנו הכבוד והזכות הגדולה להיות חברים שלך ושותפים לדרך. תמיד נשאנו אליך עיניים ומבט. מתוך חבורה מגוונת וחזקה שכזאת, אתה היית התגלמות כל המעלות שבכולנו, כל החוכמה, כל הכישרון והיכולת, כל הצניעות, אורך הרוח ושלוות הנפש, כל טוב הלב וטוהר הנפש. בעשר השנים שחלפו לנו ביחד מעולם לא שמענו אותך מרים את הקול או צועק. מעולם לא חיינו בך מתנשא על אדם אחר. מעולם לא סירבת לבקשת עזרה וסיוע. מתחילת הדרך, ובפרט מאז המוות של דניאל גומז שנהרג בהתרסקות המסוק במלחמת לבנון השנייה, היית עמוד האש בראש המחנה הקטן שלנו. הלכת מאיתנו ונשארו רק שישה. אתה לא יכול לתאר לעצמך כמה אתה חסר לנו. אנחנו לעד נמשיך להתגעגע אליך".

בד בבד עם בואו לטייסת היסעורים אשר מסוקיה היו מעורבים באסון המסוקים בשאר- ישוב ב- 4.2.1997 פנה ליאור ואסף חומר מחקירת האירוע והכין מצגת המסבירה את אשר אירע ומה היו המסקנות בכדי למנוע הישנות תאונות מעין אלו .

תיכון "הדרים" מקיים שנה בשנה את "**מרוץ ש.י.ר.**", לזכר בוגרי בית הספר **שיקו סבן, יפתח שלפוברסקי ורון חיון** שנפלו בעת שירותם הצבאי.

שיקו ויפתח נפלו באסון המסוקים בשאר-ישוב ורון נפל בקרב בלבנון כ-8 חודשים לאחר מכן. המרוץ מהווה חוויה מחשלת ובלתי נשכחת לבוגרים על סף גיוסם לצה"ל ומנחיל להם את מורשת הנופלים והנצחתם.

ליאור כבוגר תיכון "הדרים" בשנת 2000 לקח חלק במרוץ וכן גם אחיו אוהד בשנת 2004, המרוץ השאיר על ליאור חותם חזק מאוד ובלתי נשכח. ומאז 2004 לאחר הצטרפותו לטייסת "דורסי הלילה" מידי שנה בשנה היה עומד בפני כל הבוגרים ומרצה בפניהם על האסון ומשלב הסברים על חיל- האוויר ובחיוך אופייני ובנחת עונה לכל השאלות ומוסיף מוטיבציה לנוער לפני גיוס.

מסכם זאת איציק המורה לחינוך גופני "**התרשמתי מאוד מנועם דיבורו, מצניעותו ומהאופן בו העביר חומר מורכב וכבד לנערים ונערות שחוו יום ארוך ומעייף במיוחד - לפתוח בפניהם צוהר חדש, ולעניין אותם. מאז, כל שנה אני מתאם עם ליאור מועד בו הוא מגיע ומעביר את משנתו למאות תלמידים, משתף אותם ומעשיר את ידיעותיהם בנושא ייחודי הלקוח מעולמו שלו. ליאור הפך להיות חלק ממשפחת מרוץ ש.י.ר. המרוץ לא יוצא בלעדיו, על הרצאה של ליאור לא מוותרים. ליאור מעולם לא סירב לבקשותיי, גם כשהיה עמוס בעבודה או לימודים.. בשנים האחרונות היה הסכם בינינו שבסיום ההרצאה הוא מראה קליפ שחיבר על אחת מפריסותיו ברומניה. הסרטון לווה בנופים קסומים בביצועים מרהיבים של מסוקים ובשיר מדהים שליווה את הקליפ "FLY LIKE AN EAGLE" אבד לי חבר וידיד. אני מקווה שאכן דואה לו ליאור בין נשרים".**

בשנת 2006 ליאור הוכשר כמדריך טיסה בבית הספר לטיסה, הוא אהב מאוד להדריך ולהקנות לחניכים את הערכים שספג בבית ולעזור להם לפרוש כנפיים ולהמריא. סא"ל יואב מפקד הטייסת מספר "**למפקדיו, לאורך כל הדרך, היה ברור שליאור קורץ מהחומר שממנו צומחים מפקדי טייסות ומפקדים בכירים בחייל".**

בשנת 2008 לאחר גמר שירות הקבע, למרות ניסיונות השכנוע, בחר ליאור לצאת לחופשה ללא תשלום והחל בלימודי הנדסת חשמל ואלקטרוניקה באוניברסיטת ת"א. הוא סיים שנה ראשונה בהצטיינות יתרה, אך למרות אהבתו ללימודי ההנדסה החליט ליאור כי הוא רוצה להתפתח ולהגשים את עצמו במסלול הפיקודי בחיל האוויר ובפרט במסלול הפיקודי בטייסת. על כן, בשנת 2009 לקח פסק זמן מלימודיו וחזר לשירות קבע לתפקיד סמ"ט ב' בטייסת "דורסי הלילה", מתוך כוונה לחזור ולהשלים את לימודיו עם סיום התפקיד. הוא ידע

לפקד על אנשים לא בעזרת הטלת מרות אלא בעזרת אישיותו הכובשת, בשקט הנפשי שלו, בצניעות ובעיקר זכור לכולם החיוך הגדול והמבויש קמעא גם בהמולת התפקיד, בחיפוש למציאת פתרונות תוך עמידה בעומס ולחץ זמנים.

ביוני 2006 הכיר את תמר, אשתו לעתיד וסיפר לכולם שזה הדבר הכי טוב שקרה לו, השניים נישאו באוקטובר 2008.

תא"ל רפי פרץ הרב הראשי לצה"ל לשעבר מספר "ליאור, בפער הגילים הגדול שבינינו, אתה בגיל של הילד מספר שלוש שלי. פתאום מצאתי אותך על ידי, חבר, ידיד, רגיש, בר-שיח וגם טייס יסעור. מין הרגשה, מצד אחד חצי בן, מצד שני חצי חבר. גם אני מאלה שטסו איתך, הדריכו אותך על הכלי הענק הזה וגם אני נפגשתי בצניעות ובמקצוענות ובנעימות ובנחישות. אהבתי אותך אחי היקר, יקרת לי מאוד.

בביישנות העדינה שלך, באת אלי ואמרת לי, זאת תמר, אנחנו מתחתנים, אפשר שתחתן אותנו? כמה שמחתי על הזכות הזאת, כמה ראיתי את אהבתכם, כמה ראיתי את טוב חייכם המשותף. היינו במעמד גדול, מיוחד, נפלא, שניכם בתווך. ברכתי אתכם מתחת לחופה והתפללתי בכל ליבי "אל תשלח ידך אל הנער".

במרץ 2010 הפך ליאור לאב גאה ומאושר שאין דומה לו עם לידת בנו נועם.

החברים מקורס מסע"ר 146 סיפרו "מרגע שהכרת את תמר, מיד ראינו והבנו שהאהבה שלכם גדולה מהחיים, אהבת נעורים שאין לה קץ ושהביאה לעולם את נועם, שכל כך אהבת והיית גאה בו".

מספר דן, טייס מילואים בטייסת דורסי הלילה "את ליאור הכרתי כשהגיע הסגן משנה צעיר לטייסת בעוד אני כבר משרת כאיש מילואים. מהר מאוד הבינו כולם כי מדובר בבחור משכמו ומעלה שיוכל להגיע לאן שרק שירצה. כל משימה שלקח על עצמו בוצעה באופן מושלם וזאת בניגוד גמור לצניעות שאפיינה אותו. תמיד כשהיה מצליח לבצע תרגיל טיסתי קשה שאחרים היו מתקשים בו היה מקטין את גודל ההישג האישי שלו בכדי לא להביך את המתאמנים הנוספים. ליאור התאפיין בחיוך ענק שהעיד, ללא צורך במילים, על אופיו האופטימי והחיובי. לא היה דבר שהיה בלתי אפשרי כשליאור היה אחראי עליו והמילה "לא" לא היתה קיימת אצלו בלכסיקון. את ליאור

הדרכתני בשלבי הטיסה הראשונים שלו על יסעור. ראיתי אותו צובר שעות טיסה ומיומנות בתפקיד הקברניט, טייס המשנה ולבסוף כמוביל, תמיד לומד מכולם ובסופו של דבר עולה על כל מוריו. בתדריך תמיד היה מתייעץ עם אנשי המבנה גם כשהיה ברור שלו עצמו יש את התשובות לכל השאלות.

עברתי עם ליאור גם רגעים מפחידים כשטסנו ביחד במבצע "חד וחלק" במלחמת לבנון. למרות גילו הצעיר יחסית ליאור גילה קור רוח ומקצועיות וכנודע לי שאנו מצוותים יחד היה לי ברור, למרות החששות, שביחד נוכל למשימה המורכבת הזו. כשהחליט להשתחרר מהשירות הצבאי מאוד התאכזבתי. ראיתי אותו כמועמד מצוין לפיקוד על הטייסת בעוד מספר שנים וניסיתי לשכנע אותו שמקומם של האנשים המצוינים ביותר הוא בתפקידי פיקוד מובילים, כי הרי כמעט כל אחד יכול להיות מהנדס "באזרחות". לכן כשהודיע שהוא חוזר לצבא לתפקיד פיקודי בטייסת שמחתי מאוד בשבילו ובעיקר בשביל הטייסת. למרות גילו הצעיר גילה ליאור הבנה לצרכי אנשי המילואים. תמיד ביקש משוב לגבי תוכנית הטיסות בכדי שיוכל לשפרה וכשהתגלתה בעיה לא מתוכננת (ילד חולה למשל), ידעתי שטלפון אחד לליאור יפתור את הכל ושאין שום צורך לדבר עם מפקד הטייסת או עם סגנו הראשון.

גם לפני האסון הייתם חלק בלתי נפרד ממשפחת דורסי הלילה ותמיד תישארו חלק מאיתנו. לעולם לא תצעדו לבד. כולנו איתכם לעולם.

הדמעות חונקות את גרוני לכן אסיים. שלא תדעו עוד צער"

...

כשכתבנו את דברי ההספד לליאור ביום הלוויה, זה היה אחד הדברים הקשים שעשיתי בחיי, דבר שלא שיערתי שיקרה לעולם. אחד הדברים שכתבנו ואמרנו, את ליאורי שלכם/שלנו קשה מאוד וכמעט בלתי אפשרי לתאר במילים. לליאור הייתה עוצמה ואישיות כזאת שאפשר רק לחוות שפוגשים אותו. בלי לדבר הרבה בלי להשוויץ, הוא תמיד דיבר בגובה העיניים, ורק שהיינו יושבים איתו היינו מרגישים את הכוח האמיתי שלו.

רציתי מאוד לספר לכולם על איך ליאור אהב את החיים, ואיך הוא הספיק לעשות כל כך הרבה וכל זה רק ב - 28 וקצת שנים, מה שאנשים לא חולמים לעשות בחיים שלמים.

הוא הספיק להיות תלמיד מצטיין, ספורטאי מצטיין, חייל מצטיין, חבר אמיתי, הוא הספיק לעשות קצת שטויות שגרמו לנו להרגיש טיפה יותר טוב עם עצמנו, הוא הספיק לבלות ולטייל המון בארץ וגם בחו"ל, הספיק לא מעט בלו"ז הצפוף.

הוא הספיק להתנסות ולחיות קצת חיי סטודנט ולמצוא אהבה, ועוד איזה אהבה, אהבת חייו. שלא ברור איך וכיצד הצליחה אפילו לשדרג מעט את ליאור הכמעט מושלם שחשבנו שאי אפשר לשפר יותר. והכי הכי חשוב הוא הספיק להיות אב גאה.

אחד הדברים היפים ביותר אצל ליאור היה היכולת לחיות את "ההיום" בלי עבר, מעט עתיד, אבל הרבה הווה. הוא תמיד ידע להעריך את מי שאהב ולא פעם ידע לומר זאת, או עשה מעשה שידעת מה החשיבות של אותו מעשה. ואפילו שלפעמים לא היה מתאים לו כי שחקנו כדורסל הוא היה יודע לעצור ולבחור את סדר העדיפויות. לקחת את האחריות ולמלא אותה טוב לא פחות ממצוינות. וכך נראה ליאור שקדן, שקט, צנוע, יפה, חכם, חזק, אמיץ, חרוץ, ומלא תשוקת חיים.

לפעמים היה נראה כאילו היו לו קוצים בישבן כאשר היה רץ ממקום למקום להספיק לעשות הכל, והתכונה הכי חשובה הוא למד את ערכי המשפחה ואהבה אדירה לארץ ולזולת וכמובן למשפחה. למרות שבשנים האחרונות התרחקנו מעט, מכח הנסיבות והמרחק הרב בינינו, תמיד נשארנו חברים. תמיד שמחתי ואפילו לפעמים השווצתי לקרוא לליאור חברי, אבל התגאתי יותר שידעתי שאני הוא חברו.

ואפילו שאין בינינו קירבת דם, ליאור היה אחי הגדול והאהוב

קובי בוארון - חבר ילדות

ליאורי יקר שלי, עלם חמודות שלנו

העולם הוא אכזר אם הוא מביא אב להספיד את בנו. כל העתיד שדמיינתי עבורך ועבורנו התרסק לי יחד עם מסוקך לרסיסים בפנים. לעולם לא יחזרו החיים למסלולם בלעדך, חווייתי אובדני יקרים לי בעבר אך זו המכה הכואבת ביותר, פגעו בלבב נפשי ולא יהיה לי שום מזור. כואב אני שלא הספקתי להיפרד ממך. מאוד, מאוד הייתי רוצה לחבק אותך חיבוק אחרון ולנשק אותך לקבל אך רגע קט איתך – אך הדבר נמנע ממני. מי ידע שהמתנה שקבלנו תילקח מאיתנו בפתאומיות כה מוקדמת. בילדותך ניסיתי להנחות אותך לכוון התעופה ע"י בניית טיסנים ודאונים, דבר שהצטיינת בו במיוחד אך החלטת להפסיק כי אין לך מספיק זמן להשקיע בטיסנים וגם בכדורסל ואתה מעדיף כדורסל. כבר אז ראיתי אותך שקול, וברצינות תהומית של ילד קטן נימקת לי את החלטתך ושכנעת אותי שאין מה להתעקש. כן ליאורי שלי ניסית באותה דרך לשכנע אותי כאשר חזרת לצבא-קבע לאחר שנת לימודים בודדת והבטחת לי שתסיים מאוחר יותר. אך אבא שלך פחדן ופחד לקבל את החלטתך אך כיבדתי אותה, ובסתר ליבי הייתי והמשכתי להיות האב הגאה בך ביותר.

לא אשכח כיצד בקור המקפיא של פולין מלאת את בקשתי לבשת מדי טייס חיל-אוויר הישראלי בבית הקברות בקרקוב כדי להשאיר לנו תמונה ליד מצבתה של אחותי/דודתך סונצ'קה שנרצחה ע"י צוררי-ישראל בגיל 7 בכדי לסגור מעגל ולהוכיח לכל העולם שעם ישראל ישרוד לנצח.

זכור לי שקבלתי מכתב הודיה ממשפחה עם ילדים שטיילה בנחל דרגות כיצד שבחה אותך על יוזמתך בעת שסייעת להם והורדת להם את הילדים בעזרת חבלים ולא נטשת אותם עד סיום המסלול. כן גם אב חבוש כיפה שהתדפק ערב אחד על דלתי מסר לי תשורה עבורך וכן מכתב השמור איתי והייתי רוצה לחלוק אותו עימכם.

" ליאור שי יקר

אנו הוריו של .... רואים חובה נעימה להביע מעל גבי שורות מועטות אלה, את תודתנו והערכתנו על פועלך, בליל שלישי כ"ז בניסן (29.04.03 למנינים) – לילה שלא ישכח, חווינו חוויה קשה שארכה שעות

מספר אשר נדמו כנצח, כאשר נקלע בנו לסכנה יחד עם שני חבריו בנחל עפרה הצמוד לבניאס. עד לאותו רגע-בו נתבשרנו בהתרגשות כי הנה בנו נחלץ בס"ד כשהוא בריא ושלם. לא נכחד, כי ניתן היה לייחל אלא לנס – נס שבו מלאכי רחמים ירדו אל המעמקים וידלו משם את בנו, ואכן הם הגיעו, מלאכים בדמות אדם.

אתה וחברך הנכם שלוחים נפלאים- שלוחי הקב"ה וברב תבונה ועוז, חילצתם את בנו יחד עם חבריו מאפלה לאור גדול ועל כך תודתנו הרבה, ומעומק לבנו הערכה. יתן ד' זכות פעולותיך החשובות להצלת נפשות, שהושוו ע"י חכמינו ז"ל להצלת עולם מלא, אך תעמוד לך בכל דרכיך. כה ייתן ד' וכה יוסיף לך כוח עוז ותעצומות בתפקידך המכריע, על שמירת העם והמולדת חזק ואמץ גיבור החייל!"
ואנו גם חיכינו לנס, לא מגיע לכם? אך נוכחנו לדעת שגם מעשים אלו לא עמדו לזכותכם ביום מבחן והאל שהינו מלא רחמים היה ריק מרחמים בארץ ניכר ולא ריחם על ליאורי שלנו וחבריו המלאכים. ליאורי אהוב ויקר שלנו, תמרי ונועם שכה אהבת הם חלק בל ייפרד מאיתנו, אנחנו נחבק ונתמוך בהם לאורך כל הדרך הקשה הצפויה לנו ואתה מצא מנוחה נכונה על כנפי השכינה במעלות קדושים טהורים וגיבורים כזוהר הרקיע המזהירים אוהבים ומעריצים אותך לנצח..

ליאור

רוחות קרות הביתה בכנסות
אמת מרה טופחת על פנינו
ובאוור שתיקה קשה מנשוא
וערפל בזוית עינינו.

כל כך קשה לכתוב דמעות
קשה לשאת את הדממה

וצל גדול יושב מולך
ענן שחור עוטף את הרקיע
וטלטה אוחזת את כולך
אתה הולך, הולך ולא מגיע.

שרק נמצא כוחות להתגבר
שרק נמצא מילים בתוך
האלם,
המון מילים רוצות להיאמר
וכל מילה בתוך דמעה נמהלת.

כל כך קשה לכתוב דמעות
קשה לשאת את הדממה
כל כך קשה לשיר דמעות
ומי יתננו נחמה.

את כל משפחתך אהבת,
אבל...

רצית לעוף כציפור
לראות עולמות מגבוה,

חלמת לכבוש את העולמות
לסלול דרכים חדשות,

שאפת ללכת בדרכים
לפגוש את גורלך,

ועכשיו אתה שם.. במרומים
ואנו.. עם הכאב וההלם
מתמוודים..

ולנו חסר החיור
הבישני, המרגיע שלך...
שאמר- יהיה בסדר...
וכך...

הלב נצבט ובגרונן מחנק
והדמעות יורדות להן כמו
גשם
ולא רואים דבר מרוב אבק
ומי יודע איך בכלל
לגשת

(מילים-יוסי משולב עם
"קשה לכתוב דמעות"
של אילך גולדהירש)

עם אפרת

עם אוהד

ליאורי

להיפגש איתך מעתה פירושו
ללכת שבי בעקבות מי שאתה אוהב
להתבונן מעלה ולנסות לספר לך
כמה אתה חסר כמה עצוב כמה כואב!

לי היית אור , חובק את נועם ואוחז
בתמר הרעיה והאם
עבורנו תמיד תישאר אדם מיוחד מרגש
המשאיר לב פועם.
אדמה שמיים , כל כך רחוקים
כל כך קרובים
כן איש יקר ממך אנחנו נפרדים.

והנחמה לאיטה מזדחלת
דוחפת את מילותיי
ואומרת כמסר לבאות
יש להחזיק להזדקף לאסוף כוחות
ומשאבים
כמוך לנסוק לשאוף לגבהים
ואתה משם תתבונן בנו,
מבעד לעננים.

אז כן ליאורי
כן אני רואה אותך מבעד למילים
צופנת בחום את רגעיך היפים
ובמציאות של כאן ועכשיו
כבר מתגעגעת.

יעל

אני רואה את דמותך מבעד למילים
מעל עיקולי האותיות
נזכרת בחיוך שלך המבויש קימעה מעבר
לדמעות.
שולפת באיטיות ובעדינות שמא ייגמר,
תמונות שנצרבו במגירות זכרוני
ואתה שם ניצב מולי תמיר וגא בסרבול
הטייסים
כאומר תראי! נכון זה אני!

ואני מתבוננת בך וליבי תופח ועולז בחדווה
אתה מעוטר בדגל ישראל וכנפיים
ליאור שי , גאוות משפחה!
דור שלישי לאלה ששרדו את ה"שם" והגיעו
לכאן
אך מעל לכל, אוהב זקוף, מחבק סובלני צנוע
פשוט מאנטש'- בן אדם.

כן אני רואה אותך ,
אך המילים הולכות ומטשטשות
ביראה כי הן אינן מאמינות לעצמן.

כי לראות אותך מעתה פירושו,
לצרוב דמותך בזיכרון
לעטוף בין חדרי הלב ביגון ,
ללכת אחריו בשובל הזמן היתום.

07/02/2008 14:55

ליאור – דברים לטקס סיום מרוץ ל.ש.י.ר.

לפני קצת יותר משנה, פנה אלי ליאור בבקשה לבדוק אם יש אצלי חומרים הנוגעים לתחקיר אסון היסעורים בשאר ישוב.

ליאור מילא תפקיד מפקד גף הדרכה בטייסת – תפקיד עמוס ושוחק, ואני הופתעתי, ובו בזמן שמחתי, על נכונותו של ליאור להעמיק בהכרות עם מורשת הטייסת למרות העומס.

חיפשתי ואכן מצאתי מספר קלסרים נוספים.

לפני שהעברתי אותם לליאור, ביקשתי שיסביר לי למה הוא מתעניין שוב באסון? שם למדתי לראשונה על "מרוץ שיר", ועל הקשר של ליאור למרוץ.

בשנה שעברה העביר ליאור הדרכה לאנשי הטייסת על אסון היסעורים. אותה הרצאה שהעביר לתלמידי י"ב מבית הספר הזה. ליאור הרגיש שיש לו הזדמנות לסגור מעגל – הוא שרץ כתלמיד י"ב לזכר הנופלים, נמצא עכשיו בטייסת שבה התרחש האסון. הוא במידה מסוימת שותף ליישום הלקחים מהאסון. היה חשוב לו להעביר לתלמידי בית הספר את המידע באופן מדויק ולנסות להסביר גם את תהליך יישום המסקנות והלקחים.

סגירת מעגל? המעגלים בחיים נסגרים ונפתחים חליפות...

"מרוץ שיר" הפך ל"מרוץ לשיר".

את ההדרכה על אסון היסעורים מעביר בוגר "הדרים" אחר מהטייסת – אבנר, ואליה הוא מוסיף הדרכה על התאונה ברומניה. ובעתיד, כשיתאפשר, נשלב גם בה את הלקחים שלמדנו.

ליאור היה טייס מוכשר – הוא הגיע מוקדם מאוד להכשרה על יסעור בטייסת, ומהר מאוד הוסמך להובלה.

ליאור היה מתמטיקאי בחסד – הוא פיתח תוכנה שבה משתמשים אנו גם היום לתכנון משימות מורכבות בטייסת ובמטה.

אבל יותר ולפני הכל הוא היה אדם.

אנו נוהגים לומר שכמפקד אתה צריך להיות מסוגל להניע את אנשיך מתוקף האישיות ולא רק מתוקף הסמכות – כזה היה ליאור!

הכאב על המפקד שיכל להיות לנו
הכאב על הבן, האח והחבר שהיה למזל, מוטי, אפרת, אוהד וכל המשפחה
הכאב על חבר הנפש שהיה לתמר
הכאב על אבא של נועם ושל...

אתם תלמידים תהיו בני אדם שאנשים הולכים אחריהם ובאים אליהם בגלל מי
שהם בפנים ולא בגלל התפקיד או התואר שהם נושאים.
קצת כמו ליאור שהכרתי...

יואב
חברו של ליאור לטייסת

משה (שיקו) סבן

בן תמרה ואפרים

שיקו נולד ביום ט"ז בסיוון תשל"ז
2 ביוני 1977 בהוד השרון.

שיקו נולד לאחר שתי אחיותיו, פני ואתי
וכשהיה בן חמש נולדה אחותו הצעירה סיוון.

הוא החל את לימודיו בבית ספר היסודי "לפיד",
המשיך בחטיבת הביניים "השחר"
וסיים בבית הספר התיכון "הדרים", במגמה הומנית.

שיקו היה ספורטאי בנשמתו,
למד ג'ודו ושיחק כדורגל ב"הפועל רעננה"

שיקו התבלט ביכולתו לקשור קשרים חברתיים טובים,
ובנכונותו לעזור בכל עת,
יושרו ואמינותו היו כנר לרגליו

ב- 21 בנובמבר 1995 התגייס שיקו לצה"ל והוצב בחטיבת גולני.
הוא שירת ביחידת "אגוז" והיה חייל רציני, ממושמע, חרוץ ומסור.
את תפקידו הייחודי והמסובך מילא בהצטיינות,
תוך הפגנת עצמאות ואחריות יוצאת דופן לחייל בגילו ובדרגתו.
יחד עם זאת הייתה בו שמחת חיים והחיוך לא מש מעל שפתותיו.

בערב של כ"ח בשבט תשנ"ז, 4 לפברואר 1997
בדרכו לביצוע משימה במוצב הבופור, אירע אסון המסוקים.
שני מסוקי יסעור התנגשו מעל מושב שאר ישוב
ושבעים ושלושה הלוחמים וביניהם שיקו נהרגו.
שיקו הובא למנוחת עולמים בחלקה הצבאית של בית העלמין הדר בהוד-השרון
לאחר מותו הועלה שיקו לדרגת סמל

במותו למדנו געגועים וכאב אמיתיים מהם.

יהי זכרו ברוך!

שיקולה שלי אח קטן שלי אח גדול

היום לפני 14 שנה, בשמיים גשומים, בערב מלא עננים שחורים, שם אלוהים עצמו לפנינו שאסף נשמתך קרוב אליו ורחוק מאיתנו. הוא האלוהים הגדול שידע כמה נחת וכמה טוב יהיה לו שאתה תשכון במחיצתו אפשר לרוח המוות והשכול לתפוס את מקומו ולקבוע שחיך בעולם הזה הסתיימו ובאופן טבעי וברור גם חלק מחיינו. אני לא כועסת על אלוהים, אני אפילו מבינה, גם אני אם רק יכולתי הייתי עושה הכל לקחת אותך אלי בחזרה. 14 שנה אחי של געגוע אחד גדול ומתמשך לחיבוק, לחיך, לריח, לקול, למילה, למבט, לאהבה, לדמות של אח חבר טוב, לדמותך. 14 שנה ועדין לא מצליחה להביא עצמי לכתוב עליך, המילים יוצאות בקלות כל כך רק שאני כותבת לך. 14 שנה שבהם משועת נפשי בגעגוע ובאהבה גדולה לדמותך, 14 שנים בהם לא עובר רגע שנפשנו לא צמאה לך .. הזיכרונות הם אותם זיכרונות ישנים, הדבר היחידי שמשתנה משנה לשנה זה עוצמת הגעגועים, הם דיירי קבע אצלי בלב, הם לעולם יזכירו לי כמה אובדןך גדול וכואב. אלו שיודעים כמה אני אנו אוהבים אותך הם אלו שלעולם לא יתנו לי לשכוח אותך הם אלו שחונקים אותי מכאב ונוגעים בי בכל אברי. הם אלו שלבטח יילוו אותי כל חיי.

מוות ידוע אומנם כעניין גמור וסופי אבל אתה לנצח שיקו שלי, תישאר אחי, אתה תמיד תהיה קרוב לליבי ולנשמת. את זה אף אחד לא יכול לקחת גם לא את הזיכרונות החוויות והרגשות בהם אף אחד לא יכול לגעת לנצח נשמתך תחפוץ בקרבתך ולנצח אתגעגע לדמותך לאהבתך לתחושת הביטחון והגאווה שרכשתי לך. ללב יש זיכרון משלו וכל עוד ליבי איתי אתה לעולם תהיה חלק מחיי וחלק מנשמתך וחלק ממשפחתי והיום שאני ניצבת על במה זו מול הקהל הגדול הזה לאחר ריצת הכבוד שנערכת מידי שנה לזכרך אני רוצה שתדע אח שלי כולם כאן בגלל הרבה הערכה כבוד ואהבה. אנחנו כאן אחי כדי למלא אחרי זיכרון חיך ומותך אנחנו כאן כדי להיות ראויים לך אנחנו כאן כדי לדאוג ולהקפיד שאף אחד לא ישכח להגיד לך שאנו מתגעגעים בכאב לדמותך לבכות לך שאין חסר ממך. לספר שהיית בשבילנו המשפחה מקור האור והגאווה שאהבת את החיים ואת החברים ואותנו המשפחה תמיד כבדת כל אדם מגדול ועד קטן לספר שכל כך אהבת את המדינה שאתה ראוי לכל הכבוד והזיכרון שהיא מחזירה לך.

יש לך היום חמישה אחיינים שלא זכו לפגוש בך. כל אחד מהם בדרכו המיוחדת מילא את נשמתנו הפצועה בהרבה שימחה ואהבה. הידיעה שהם גדלים בעולם שחסר בך רק מוסיפה לכאב ולחושת ההחמצה שהתפרצה במפתיע לחיינו מיד עם היוודע מותך.

והם שמעולם לא פגשו בך ומכירים אותך רק מהתמונה, אוהבים אותך כל כך ורואים בך חלק בלתי נפרד מהמשפחה.

הם מבינים שאתה דוד שלהם ושאיך פעם לא תחזור, הם יודעים לספר שיש להם דוד גיבור.

הם שואלים עליך ללא הפסקה ותמיד מדברים עליך בגאווה ובהערצה. בשנים האחרונות התחלתי להפנים שחוץ מלאבד אותך איבדתי גם את היכולת להיות פעם דודה לילדים שלך וגיסה לאשתך, היום אני מבינה שאיבדתי למעשה משפחה שלמה.

אני שולחת לך מהבמה הזו חיבוק גדול של געגוע ונשיקה חמה של אהבה

לעולם תישאר אחי, לעולם לא אפרד ממך....

חבר יקר,

אתם, המשתתפים במרוץ לזכרם של **ליאור, שיקו, יפתח ורונון** לא מכירים למעשה את הלוחמים עצמם. על כן אני מעוניין לספר לכם על שיקו החבר והלוחם. את שיקו הכרתי בגיבושים לסיירת אגוז, ומאז ליוונו אחד את השני כל הדרך ביחידה. שיקו היה מסוד האנשים שהקרינו שקט, שלושה, רוגע וביטחון, חבר שאפשר לסמוך עליו. הוא היה אחד הלוחמים הסבלניים בצוות, מאלה שאף פעם לא מתלוננים ותמיד עושים תפקידים נאמנה. יחד עם זאת היה אחד מהמובילים בצוות בתחום המקצועי ולראייה, שיקו ואני קיבלנו את התפקיד הבכיר ביותר בצוות – "המאגיסט". התפקיד דרש כוח פיזי רב וסיבולת גבוהה. תכונותיו של שיקו באו לידי ביטוי גם בעזרה ושיתוף פעולה ולמעשה, מי שקיבל ממנו הכי הרבה עזרה הייתי אני כ"מאגיסט". היינו עובדים יחד, תמיד עוזרים זה לזה ומאתגרים זה את זה. שיקו תמיד עבד קשה, גם מפני שזה אחד התפקידים הקשים ביותר בצוות, אך בעיקר בשל מוסר העבודה הגבוה שלו. למעשה, לא משנה מה הייתה המשימה, גם כאשר הייתה לא הוגנת ומעצבנת, וגם כשכולם כבר קיטרו והתלוננו, או במסעות שהצריכו מאמץ פיזי עצום כגון סחיבת אלונקה אשר "מאגיסט" פטור ממנה. תמיד – תמיד עזר מרצון ועשה את המוטל עליו עם חיוך גדול עם הפנים והתלוצצות אשר סחפה את כולם לצחוק.

שיקו היה לי חבר יקר שתקופת היכרותי עימו הייתה אמנם קצרה, אך מאוד משמעותית לגביי.

אפי סלומון
סיירת אגוז
צוות דן

... אני כותבת לך בערב מלא עננים שחורים ומאיימים לגשם, בשמים שהירח אינו נראה בהם, בשמים אשר מחזירים אותי לאותו ערב חשוך וארור שסיים את חיירך, שלקח אותך ממני, מאמא, מאבא, מפני וסיוון, שלקח אותך מהמשפחה שלך, מהמשפחה שלנו. כזה שקבע בדרך כל כך אכזרית שאתה הביתה כבר לא תחזור, שדמותך לא תשתקף מעיננו, וצחוקך לא ישמע באוזננו ושכל מה שנשאר לנו זה לחיות אותך מתוך תמונה וזיכרון.

ערב כזה שהפך את חיי עד שבאופן בלתי נמנע סיים גם חלק מהם, ופתח חלק אחר. חלק שהמילים געגוע, דאגה, כאב ואובדן קיבלו משמעות שלפעמים נראה שבלתי אפשרי לחיות איתם. חמש שנים, חמש שנים שיקו אני קמה בבוקר שתמונתך מונחת אל מול מיטתי ומאיה מקום שאני לא מסתכלת עליה, אני רואה אותך מסתכל אליי בחזרה בעיניים פקוחות לרווחה וממלאה אותי התחושה שאתה שומר עליי וששום מוות שבעולם לא יכול להפריד את הקשר המיוחד שלנו. עדיין אחרי חמש שנים אני כותבת לך, עדיין לא נראה לי הגיוני לכתוב עליך, אתה פשוט יותר חי ממת אצלי ואני חושבת עליך, דואגת, מתגעגעת ואוהבת אותך כמעט בכל רגע של כל יום, של כל חודש, כל שנה.

חושבת איפה אתה, וכועסת איפה אלוהים ועל מה הוא חשב שהחליט לקחת אותך ממני. מישהו אמר לי אחרי מותך שהחיים חזקים מהמוות, היום אני יודעת שיש לזה תנאי והוא שהמוות והחיים שלך הם חלק מהחיים שלי כי רק אז אתה מצליח לשמור על איזה שהיא שפיות בעולם של חיים בלעדיך.

אני חושבת על כל הדברים שהשתנו והתחוללו מאז שנהרגת.. מדמינת אותך נכנס הביתה פתאום ואומר לי בדרך הכול כך מיוחדת שלך, אתי זה לא היה וזה לא היה ואת השתנית וסיוון התגייסה, פני התחתנה ואמא ואבא, הם כבר לא נראים אותו הדבר. ואני לא מצליחה אני עדיין רואה אותך כמו בתמונה כמו ביום שהלכת אפילו לא בן 20 שנה, עם אותו חיוך ואותה כנות ותמימות שהיו כל כך חלק ממך – חושבת ומדמינת אותך חמש שנים יותר גדול אולי עם תספורת אחרת יותר חסון אבל מבלי לשים לב אני עדיין חוזרת לאותה התמונה, זאת שיש לי ליד המיטה, זאת שאתה אפילו לא בן עשרים שנה.

אבל בדבר אחד אני בטוחה, שאם אלוהים היה משאיר לי אותך היית כזה מוצלח, כזה שהיה מה להתגאות בו, כזה שלא צריך לדאוג לו, אחד שאפשר תמיד לסמוך עליו כי תמיד ידעתי שאפילו שאתה יותר קטן ממני אתה תהיה לי אח גדול, מישהו שאני תמיד אוכל לבוא אליו שטוב או רע, כדי לקבל את העצה הכי טובה או את החיוך המעודד או סתם תחושת הביטחון שאתה שם, הרי ככה זה היה עוד שהיית אפילו לא בן עשרים שנה.

ועכשיו שאין לי אותך אני בכל זאת פונה אליך, מדברת ומספרת לך ואפילו שתשובתך ועצתך אינן נשמעות אני ממישיכה – אין לי עוד אח אחר מלבדך, ואני מחכה לך וזקוקה לך ולא מצליחה להתרגל לחסרונך ואלוהים יודע שיש לי ימים שאני כל כך צריכה אותך. זוכרת ומתגעגעת עד ייאוש לערבי שבת סביב השולחן איתך

לקול הצחוק שלך למריבות הילדותיות שלנו לראות אותך להעיר אותך לדבר איתך לייעץ ולהתייעץ לספר לך, לבכות לך.

למראה של יום ראשון בבוקר שאתה יורד עם המדים, לפרצופים המיוחדים שלך, לתמימות והילדותיות שהיו בי לפני מותך. לעיניים המבריקות מאושר וגאוה של אמא ואבא שהיו רואים אותך במדים חוזר מהצבא, לצניעות והגיון הבריא והצדק שהיו כולם שלך. לבית שהיה מלא חיים ושמחה מנוכחותך, ולא מתמלא אפילו ששמנו את כל התמונות שלך.

לימים שהכאב הכי גדול היה שחבר עוזב או רבתי עם חברה, לימים שבבית שלנו שיקו דמעות בכי וכאב לא היו עניין שבשגרה, לימי שישי שאמא מדליקה נרות שבת ולא נרות נשמה. אתה חסר לי עד כאב עד מחנק וזה לא עובר – אחרי חמש שנים שיקו אני יודעת שזה אף פעם לא יגמר, שמותך גרם לי לנכות ושהדרך היחידה לחיות איתה זה להשלים איתה ואת זה אני מסרבת לעשות וחרדה מהיום שזה יגיע, ונראה כי עדיין על אף שעולים לבית העלמין כדי להדליק לך נר חיים בתחושה שיום אתה תופיע והכול ייגמר, כנראה שאין בי אומץ לחשוב עליך כמת, אין בי עדיין את הכוח לחיות את האמת.

ומתוך אותה שבועה שהבטחתי לך וכמצוות כל שנה התכנסנו כאן היום לקיים טקס אזכרה לזכרך. להגיד לך שאתה אף פעם לא תהיה רק זיכרון או תמונה, שאתה משהו חי אצלנו, אתה חלק מהחיים שלנו, משהו שאף פעם לא ייגמר. להגיד לך שאין חסר ממך ושאלנו משתוקקים בכאב לדמותך שגם אחרי חמש שנים לא נמצא דומה לך לא בחזותך ולא באושר הפנימי שלך אתה וכל מה שהיה בך היושר, הסלחנות, הצניעות, הכבוד והאהבה שבכל כך קלות יצאו ממך, האושר והשמחה שהקרנת בכל מקום שבו כף רגלך דרכה והחיוך המיוחד אחי שהיה שייך כולו לך. משמעות המרוץ הזה היא לעשות את הדרך מהמקום שאתה עצרת אל הדרך הביתה ואת הדרך הזאת שאתה כבר לעולם לא תעשה, עושים את זה בשבילך החברים שלך, התלמידים בבית הספר שבו התחנכת והחיילים ביחידה ששירתת וכולם אחי עושים זאת לזכרך ולכבודך ועם המון אהבה ועל זה בשמך להם אני מודה. ואת המכתב הזה אח שלי שאין לו מען ברור אני שולחת לך לאיפה שאתה רק נמצא מחבקת בגעגוע חונק ואוהב אותך ונושאת תפילה לזכרך ומען תנוח על משכבך בשלום.

שיקול'ה אחי

עכשיו שכבר אתה נמצא אי שם. מנסה אני להזכיר לך ולכולם איך היית כאן.. איך שהיית הבן, הנכד, האח, החבר והחייל הכי אהוב, איך זה שאף פעם לא חשבת שמשם לא תשוב איך אף פעם באמון שהקנו לך הבריות לא מעלת ואיך את כל העולם הגדול הזה כיבדת... איך לחבר בני אדם גדול כ"כ גרמת לאהוב אותך איך עשית את הכול מבלי שאף אחד יסלוד ממך איך גרמת לכולם לזכור אותך בדמעה גולשת אך גם חיוך מסתער על פניהם איך שכולם נושאים את שמך בגאווה במחשבותיהם איך תמיד ידעת מתי ומה בדיוק להגיד בלי לפגוע ומבלי להמרד איך זה שתמיד מצאת זמן לכולם לעזור גם שהכי הרבה מיהרת איך זה שעל הישגך אף פעם לא סיפרת איך על משמר צניעותך הקפדת תמיד לשמור ובכל זאת תמיד שנוכחת התמלא המקום אור איך היה מראה גופך חסון, יפה מושך ומלא עוז ואיך זה שהקרובים אליך לא ידעו שאתה בסיירת אגוז איך סמכת על כולם בעיניים עצומות וכ"כ כעסת ששמעת שמדברים אל אחר רעות איך תמיד חשבת שכולם ראויים לך בלי הבדל רקע דת גזע ומין איך היית תמים אך יחד שנון וחכם איך זה שהגדולים השכילו ממך, ולקטנים שמשת מושא להערצה והיית כולך נושא לגאווה והכי מסקרן שיקו שלי איך עשית את כל זה רק ב- 19 שנות חיך ועכשיו שאני רוצה להשאיל ממך רק מעט מהתכונות איפה אתה אחי כדי לתת לי את התשובות...

דברים לזכרו ..

היום, לפני שלוש שנים, נפתחו שערי השמים ואספו אותך אליהם. עולמם התמלא בנוכחותך, שלנו התרוקן.

אתה נמצא שם, ומקווה ששומע ורואה את הקהל המכובד הזה שבא לכאן היום לזכור.

אתה בטח אומר לעצמך, למה הם טרחו, למה אתם עושים את זה, שכזה צנוע אתה, לא אוהב שמדברים עליך, שטורחים בשבילך, אז תרשה לי קודם לבקש את סליחתך, ולדבר אודותיך.

הרי אתה יודע אחי, שאנחנו פה בגלל הרבה אהבה. אנחנו כאן, כדי לדאוג ולהקפיד שאף אחד לא ישכח.

להגיד לך, שהכאב לעולם לא ידעך.

להגיד לך, שאין חסר ממך.

ושאנו משתוקקים בכאב לדמותך.

להגיד לך שאחרי שלוש שנים עוד לא נמצא דומה לך.

לא בחזותך ולא באושר הפנימי שלך.

להגיד לך שבשבילנו, אתה יותר חי ממת.

לבכות לך שאין בנו את הכוח לחיות את האמת.

להצדיע לך על השיגך שידעת כל כך להפנים.

ולכעוס עליך שהיית קצת תמים.

לספר שתמיד בחרת בדרך לא קלה,

והצלחת אחי... עד שהגיעה הבשורה המרה.

להגיד לך, שאנחנו יודעים כל מה שאתה כבר לא יכול להגיד לנו,

כמו זה שרצית לפחות להיפרד מאיתנו.

להגיד לך, שאני יודעת שאתה שומע שכל יום אני מדברת איתך,

שם ליד הקבר, או תוך כדי נסיעה,

לפעמים בלב, לפעמים בקול רם,

לפעמים, אפילו תוך כדי דיבור עם אחר,

לפעמים סתם עם חבר.

שאמא מבשלת את האוכל שאתה אוהב,

שאבא מתענה מרוב כאב.

שהשמש עולה, ואותך כבר לא צריך להעיר.

ושאני רואה שכל מה שנשאר הוא כל כך שביר.

אני מדברת איתך שיקו, כי חסרות לי עד מאוד השיחות איתך, הצחוקים והחיוכים, הסטייל המיוחד, ולרוב ההיגיון שהיה טמון בך.

לדבר איתך, על כך שהיית בן נפלא להורים ואח נדיר,

שהיית חבר לחברים ולחברה במלוא מובן המילה, שאהבת מאוד את היחידה ששירתת בה,

ולהגיד לך ועליך עוד הרבה דברים ורק טובים.

וזה באמת, לא בגלל שככה זוכרים את המתים.

להגיד לך, שלקחת איתך יותר מידי לכל כך הרבה אנשים, שהשארת את אבא ואמא שכולים ואותנו אחיותיך חסרים.

מהבית רוקנת את כל האושר, השמחה והחיים.

החדר שלך נשאר מקושט בתמונות, אך ללא חיים.

במותך ידענו להכיר רגשות שלא ידענו קודם, כמו געגועים ודאגה, יכולים להוציא אותך מדעתך, איך שהכול לא חשוב ולא נורא.

אך בכל זאת לא משלימים עם חסרונוך.

ועד היום נראה כ"כ טבעי, שתדך ותבוא והכול יגמר.

עדיין מחכים לך שיקו, אפילו שדולק הנר, מחייכים באמת רק שנזכרים בך.

ובוכים הרבה שעוברת הראש המחשבה שלא נראה אותך.

אחותי, נהגת לקרוא לי, ואני מבטיחה לך אח שלי, שכל חיי אזכור אותך ואספר אודותיך.

למרות שאני יודעת שלא נתפסת גדולתך, אוהבת עד לאן שאתה רק נמצא.

אח גדול,

רציתי רק עוד דבר קטן להגיד, בשמי, בשם שיקו ובשם המשפחה, תודה לכם אנשים,

על כל הטרחה, על האכפתיות, הרגישות וההבנה, ובעיקר על כל האהבה.

תודה

שיקו...

אותך שיקו שתמיד מלא חיים מחייך ומקרין לסביבה חיבה אותך לעלות בזיכרון? את הצחוק הזה שמאיר ומקרין לסובבים אותך, את חוש ההומור שלך שתמיד פעל, גם ברגעים הקשים ביותר, זה לא ניתפס שיקו.

והמשפט שנהגת לומר **"האיכות חבר'ה, האיכות ולא הכמות.."**

היה כל כך אתה, כי בלטת, ולא דווקא בגלל שחסון היית ולא כי היית אחר.

וידעת מה אתה רוצה מעצמך, נחוש במעשיך, החלטי, לא מוותר בקלות ועומד על שלו.

ואם הרצינות הזאת והעבודה עם הראש ידעת גם להרגיש ונתת מעצמך לחברייך, עזרת לנו לצאת מתסבוכות, לעודד ולתמוך ואמרת לנו ש**"הכול שטויות..."**

"צריך לקחת בקלות.."

שיקו ואיך נוכל עכשיו?

על הצבא לא דיברת, לא סיפרת מה עובר עליך,

הדבר היחיד שאמרת – **"אגוז"**.

וספגת הסתלבטויות מהחבר'ה, איזה אגוז.. מקסימום פקאן.. כולה מאבטח מתקנים..

והיית מחייך ומשיב **"אתם תראו, אני עוד אוס ללבנון.."**

תמיד רצית לטוס ללבנון בזמן השירות הצבאי. טסת שיקו ולא חזרת! וחבר כל כך מסור היית, ונאמן...

והבטחת...

ואותנו השארת מאחור והלכת...

8.2.1997 אני כותב אליך עליך ולא כל כך ברור לי, אתה לי המון שיקו, אני בוכה עליך ומנסה להשלים עם אינך, מנסה להמשיך בלעדיך

אזכור אותך לעד חבר! אייל גולן

לישראל	הגנה	צבא
01044	ד.צ	י'ח'
תשנ"ז	א'	ג' באדר
1997	בפברואר	10

משפחת סבן היקרה,

בנכם, סמל משה סבן, זכרונו לברכה, נספה בתאונה אווירית בליל יום שלישי, כ"ח בשבט תשנ"ז, 4 בפברואר 1997, עת התנגשו שני מסוקים מסוג "יסעור" בצפון הארץ.

שיקו מילא בהצטיינות תפקיד ייחודי ומסובך, הדורש עצמאות ואחריות יוצאת דופן לחייל בגילו ודרגתו.

המוטיבציה והאמונה המלאה בדרך הקשה בה בחר לשרת, ילוו אותנו באשר נפנה.

יחידת "אגוז" מרכינה ראשה ומצדיעה לחבר ולוחם.

יהי זכרו ברוך

משה תמיד, סגן אלוף
מפקד יחידה

יפתח שלפוברסקי

בן לעמית ז"ל וחגי
אח לסער ואורין

נולד ביולי 1976
למד בהוד השרון, בוגר בית ספר ממלכתי א',
בית ספר "לפיד", חטיבת "השחר",
ותיכון "הדרים".

יפתח כתב שירים וסיפורים,
עסק בספורט, סנפלינג, וטיולים בארץ.
יפתח התבלט באישיותו הייחודית – חיוכו התמידי,
נכונותו לעזור לחבריו בכל עת
ובאהבתו הגדולה לצבא ולמדינה.
יפתח גוייס לצה"ל בפרופיל נמוך ונלחם להגיע למעמד של חייל קרבי.
כחייל התבלט במוטיבציה גבוהה ובנכונותו לתרום.

ב- כ"ח בשבט תשנ"ז 4 בפברואר 1997, נפל יפתח בתאונת מסוקי היסעור,
בדרכו ללבנון.

לאחר מותו כתב מפקדו:
**"במותו נשאר עם זיכרון המציאות בה ידע כל דבר,
הכנות והאמינות ללא פשרות לאהבת ארץ ישראל"**

יהי זכרו ברוך!

יפתח...

הייתי גאה להיות חבר שלך, וזאת הייתה חוויה כיפית ומצחיקה לשרת איתך. אם על כל פעם שהצחקת את מחזור מרץ '96 היו בופרים ככוכב, היינו מקבלים כיפת שמיים.

יפתח, היית מאגיסט שלא רק נשא את משקל המאג והאפוד על כתפיו, היית מאגיסט שהחזיק את כל משקל ההווי של מרץ '96 על כתפיו, ולמי שמאיתנו הייתה בעיה, אתה היית דואג לפתרונה.

אני איבדתי חבר, איבדתי חבר לנשק. איבדתי אותך יפתח, אדם שתמיד היה מוכן לעזור ולש משנה עד כמה היה עייף ומותש. אדם שטובת חבריו היא מצווה מספר 1 אצלו.

היית חבר כזה, שהייתי סומך עליו בעיניים עצומות בשדה הקרב, חבר אמיתי.

הצבא איבד חייל מורעל שלא הסכים אף פעם לוותר על שום דבר ולא משנה עד כמה היה קשה.

חייל שאפילו בצבא טוב כמו צה"ל, יהיה קשה למצוא עוד כמוהו, חייל עם "ראש גדול שיודע הכל", וכמובן – לכל שאלה תשובה מבריקה.

והעולם, העולם איבד אדם מקסים, חייכן, שדאג תמיד שתהיה שקית לסוללות גמורות באוהל, אדם שבאמת ניסה להילחם בזיהום האוויר והסביבה, אפילו במסגרת נוקשה כמו הצבא.

יפתח, אני אתגעגע אליך. היית לי חבר ואזן קשבת, תמיד היינו מתוודים אחד לשני בניוטים, שיחות הנפש בין נשר ציפור 1 ל-2 ו-3.

אני לא אשכח אותך, כי באיזושהי דרך הצלחת לשנות אותי קצת. אהבתי להיות איתך באותו הצוות בהכשרה ואני אזכור אותך תמיד.

יפתח, האיש שעשיתי איתו את הניווט המסכם, האיש שהביא לי פנס כיס במתנה כי "ככה", חבר שישנתי מיטה לידו חצי שנה, איך היית אומר לי בניוטים: "טיילתי פה פעם – הנקודה שלך נמצאת על הכיפה ממול".

**יפתח אחי,
מאגיסט,
שלפו,
ביסל"ש,
חבר,
לא אשכח אותך לעולם!
שחר ברקאי**

עוד דקה להמראה יפתח שלפוברסקי

עוד דקה להמראה
ספינת חלל מפליגה
תחת דגל בצבעי
זעם אהבה ושנאה
עוד עשרים שניות
והמנועים כבר רועמים
אני מביט בצוות דמיוני
החגור שם לצידי
מחשבות טסות
על מה שמאחור משאירים
ספק בורחים
ספק משרתים
הספירה לאחור נמשכה
נספינת החלל כמו באיזו סטירה
נטתה לה הצידה
במקום להתרחק
ולהשאיר הכל מרחוק
עלינו בלהבות
באדי אלכוהול
חליפות החלל
נקרעו לגזרים
כחלום בלהות
מנופץ לרסיסים
לי לא נותר
אלא לשאול
מי שם שתה
והטביע הכל

תחילת 1994

**נכתב ע"י עמית,
אמו של יפתח ז"ל**
לאחר טיול הג'יפים לנגב אשר נערך
לזכרו "מסע אל יפתח"

יפתח,

עשרים שנה ועוד ימים
זכיתי להיות איתך
בתמונות היפות פניך קורנים
זה כל שנשאר לי ממך.

ילדי האהוב ליבי כואב
מלאת געגועים בוכה
איך נגזלת מלב אוהב
ולא במלחמה.

נסעת לסגור 12 ימים
פניך מחייכות אלי באהבה
סמכתי על טייסי מסוקים
קבלתי אותך בארון קבורה.

ילד מיוחד צמא לחיים
סקרן לכל אשר קרה
היית לי מקור ניחומים
לב אביך שפע גאוה.

חבק לא אוכל אותך ילדי
רק שירים לך אחבר
ממני הלכת בני שלי
בלב שותת פצע בוער.

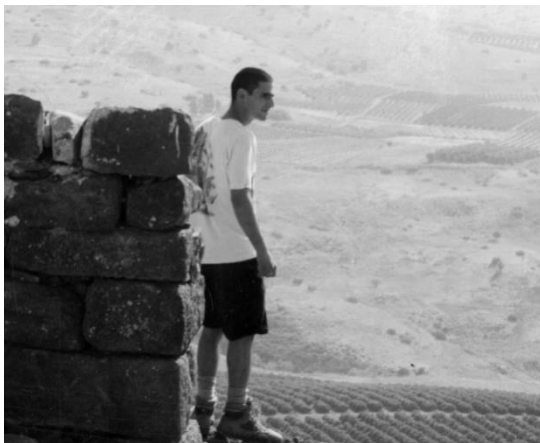
זאת אני מבטיחה לך
עד יומי האחרון לא אשכח
לעולם ילדי אזכור אותך
את מותך הנורא לא אסלח.

עשרים שנה ועוד ימים
זכיתי להיות איתך
בתמונות היפות פניך קורנות
זה כל שנשאר לי ממך.

דברים לזכרו...

לפני שלושה חודשים נהרג יפתח, יפתח שירת איתי מהיום שהתגייסתי עד לסיום ההכשרה ואני כותב בשביל מי שלא הכיר את יפתח, שיוכל להבין איזה בנאדם מיוחד הוא היה. כשהתגייסנו ועלינו על האוטובוסים למתקן אדם פתאום ראיתי חייל שלא התגייס איתנו ושהולך עם איזושהי סיכה על המדים (מה שהתברר יותר מאוחר כסיכת חימוש) זה היה יפתח. הוא התחיל לעבור בין כולנו וללחוץ לכולנו את היד, דבר שבזמנו נראה מאוד מוזר ויותר מאוחר כשכבר הכרנו את יפתח, הבנו שככה הוא. כשהגענו ל"מתקן אדם" יפתח התחיל לספר לנו על היחידה ועל הצבא בכלל.

יפתח כבר מהטירונות לא פחד מאף אחד, הוא לא פחד להגיד למפקדים מה הוא חושב, הוא לא פחד

לצחוק להם בפנים. כחודש לאחר תחילת הטירונות שמרתי עם יפתח בסיסית בש.ג. וב- 03:00 לפנות בוקר יפתח הוציא טוש והתחיל לכתוב בכתב גדול על הבוטקה (ביתן שמירה) צוות דגן – באותו זמן אנחנו עדיין לא ידענו את שמות המפקדים, אבל יפתח כמו תמיד ידע הכל ולא פחד מכלום, וכמובן על אותה שטות יפתח קיבל שבת אבל כל השבתות שהוא קיבל (והוא קיבל הרבה) היו קטנות עליו.

הדבר הכי חשוב בשבילו היה להגיע ליחידה קרבית ולא חשוב כמה הוא צריך להשקיע וכמה קשה לעבוד, העיקר להיות חייל קרבי. בשבוע שדאות בטירונות היינו צריכים להסוות עוקב מים. כולנו החלטנו שנוריד ענף גדול מאיזשהו עץ ונסווה את העוקב, אבל יפתח חשב

אחרת, הוא לא הרשה לנו לגעת בענף ולא משנה כמה התווכחנו איתו, כלום לא עזר, הוא פשוט אהב את הטבע ועשה הכל בשביל לשמר אותו.

כשהגענו למחנה ירדן ביום הראשון יפתח קיבל את המאג ויצאנו למסע. במהלך המסע יפתח נשבר, הונח שהיה המפקד ניסה לדחוף אותו קדימה אך התשובה של יפתח הייתה "המפקד שתיתי אתמול בערב ואני עדיין בהאנגאובר".

נשארנו שבת בהכשרה, כולנו חשבנו איך לא לעשות כלום אבל אצל יפתח הכל היה שונה, הוא היה יושב בשבת ולומד את רמת-הגולן או קורא חוברת תוד"א חוברת על סוריה, הוא תמיד ידע איך לדגם אותנו כשהיינו יורדים לשטח, הוא תמיד היה "מרים" מהמטבח מצרכים נוספים כדי שכולנו נאכל טוב, הוא תמיד התנדב לשמור או לגשת לתורנות מטבח פשוט לא הפריע לו כלום, יפתח אהב את הצבא ואהב את מה שהוא עושה בצבא. יפתח לא יכול לשבת רגע אחד בשקט, הוא תמיד היה חייב לעשות משהו, כשהיינו בקורס נגמ"שים רוב היום שכבנו באוהל בלי לעשות כלום, יפתח לא היה מסוגל, הוא יצא כל יום למד"ס, הוא דיבר שם עם מדריכת קליעה וניסה לארגן לנו מטווח. על הרבה קטעים שיפתח עשה אז התעצבנו, אבל היום אנחנו מסתכלים לאחור על אותם קטעים ומבינים שבעצם לא היינו צריכים להתעצבן, פשוט לא תמיד הבנו את הראש שלו.

אני מרגיש מין הרגשה של פספוס כי הייתי יכול ללמוד הרבה יותר דברים ממנו בכל התקופה ששירתתי איתו.

כל אותם אנשים אשר קוראים ספר זה ולא הכירו את יפתח לא יכולים להבין איזה אדם הוא היה וכמה הם הפסידו שלא הספיקו להכיר אותו.

אמיר קנטור
חבר לצוות

דברים לזכרו..

ביום אחד, לשמים משונים, הגיחו ענן וירח ממקומות שונים.
ענן וירח למדו את הנצח, כל אחד בדרכו את הערפל לפצה.
ענן אגור טיפות אהבה, נהג לשלח לפי הזמנה.
ירח חייך ותאיר השמיים, במקומות שהשמש לא יכלה.

וכך הם חלמו ענן וירח, אם רקיע כחול אז למטה זורח.

למרות שיכל להביט מלמעלה, אהב להנמיך, להיות עם כולם.
הוא היה מאזין לקולות של הרוח, למקומות רחוקים כך הגיע ענן.
ירח נהג לטייל סביב שמיים, את כוחו המאיר הוא ספג מהנוף.
חייל של שמש, עם אלף ידיים, האמין בשלמות, לא ידע את הסוף.

וכך הם חלמו ענן וירח, אם רקיע כחול אז למטה זורח.

הגיע הזמן, הם ידעו שיגיע, ענן וירח צריכים לעזור.
חובה לשרת את ברק ואת רעם, לשמור על שמיים מהחור השחור.
ענן התגייס לצבא השמיים, עם קבוצת כוכבים הוא נלחם בסופה.
למד להוציא את הזעם בכוח, והמשיך לפזר רק טיפות אהבה,
הוא שלח מכתבים לברק ולרעם, ירח רצה להגשים החזון.
נמאס לו להיות הראי של השמש, התעקש ונשלח אל הקו הראשון.

וכך הם חלמו ענן וירח, אם רקיע כחול אז למטה זורח.

ענן וירח בלב סערה היו בדרכם אל החור השחור,
גיבורים עם תיקים מלאים בשמחה, השתנתה התוכנית זה הזמן לעבור.
ביום אחד לשמיים שונים, הגיחו ענן וירח ממקומות משונים.
ענן מאזין לקולות של הרוח, ירח מאיר, חיוך של תקווה.

וכך הם חלמו ענן וירח, אם רקיע כחול אז למטה זורח.

סמי לדר
חבר לצוות

יפתח

רציתי לשתף אותך ואת כולם במשהו.
משהו שהשארתי לי.
זיכרון קטן, אחד מיני רבים שחרטת בליבי.

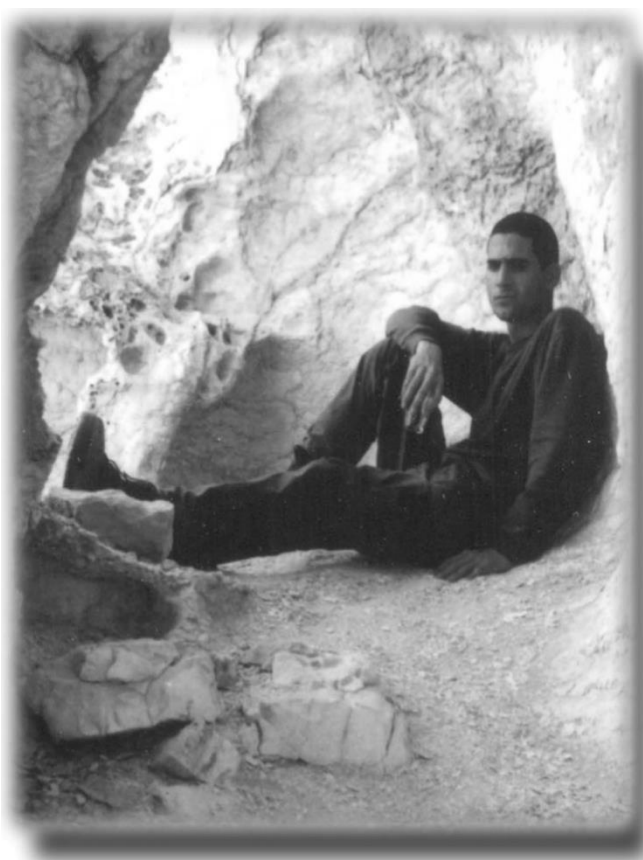
יש שיזכרו אותך בשל ההתמדה וכוח הרצון המדהים
שלא רבים ניכרים בו.
יש שיזכרו אותך בשל אותה פעלתנות בלתי נידלת
שאינה מאפיינת רבים מאיתנו.

יש כאלה שיזכרו אותך בתור חבר אמיתי.
יש כאלה שיזכרו אותך בשל עוד הרבה תכונות
יפות וייחודיות שאיפיינו רק אותך.

אבל אני, יפתח, אני אזכור אותך בעיקר בגלל
החיוך.
אותו חיוך שתמיד היה "מרוח" על הפנים שלך –
לא משנה מה..
אותו חיוך שהופיע לאחר שקיבלת "פידבק"
חיובי על דבר שעשית.
אותו חיוך שנסכת על פניך כשהיית נבוך..
אותו חיוך שידעת לחייך כשהיה צריך לשמור
על מצב רוח טוב.

חיוך שיכול לשפר לחבר'ה את מצב הרוח.
חיוך שיכול "להעלות למפקדים את הסעיף לא
פעם"
או לחילופין להצחיקם (גם אם לא תמיד זה
נראה כך)
גם כשלא התכוונת, כשהיית הבן אדם הכי
רציני שיכולת להיות,

תמיד התגנב לך החיוך הזה, החיוך השובב
בזוית פוך.

החיוך המדבק הזה, שבכל פעם שאני נזכר בך
מעלה בי חיוך בלתי-רצוני כזה.

יפתח – איפה שאתה לא נמצא עכשיו ומה שאתה לא עושה כרגע –
תמשיך לחייך
כי אנחנו כאן, או לפחות אני – מחייך יותר בזכותך.

**דותן יושע
מפק"צ**

זה סיפור על שני חברים **יפתח ואורי**...

הם שירתו באותה יחידה, עשו אותה הכשרה וישנו מיטה ליד מיטה במשך 8 חודשים.

יפתח כתב על דף מפנקסו שיר והקדיש אותו **לאורי** – לשיר קרא **כוויות קור**.

אורי הכניס שיר זה לפנקסו עד ליום בו **יפתח** נהרג באסון המסוקים.

שנה וחצי לאחר מכן יצא **אורי** לפעילות מבצעית בלבנון ולא שב.

בחפציו של **אורי** נמצא פתק מנויילן שעליו נכתב שיר,

אותו שיר- **כוויות קור**...

כוויות קור - נכתב על ידי יפתח

השמש שוב שוקעת

צובעת האופק בכתום

מראה שחוזר על עצמו

מנסה להיות זיכרון

מאז ומעולם היא שוקעת

מעל פני המראות

מנסה להיות זיכרון

אבל אנו שוכחים

שוכחים את הזוועות

שוכחים את עצמנו

מנסים להיות זיכרון

בינתיים האופק נצבע

שוב בצבע הכתום

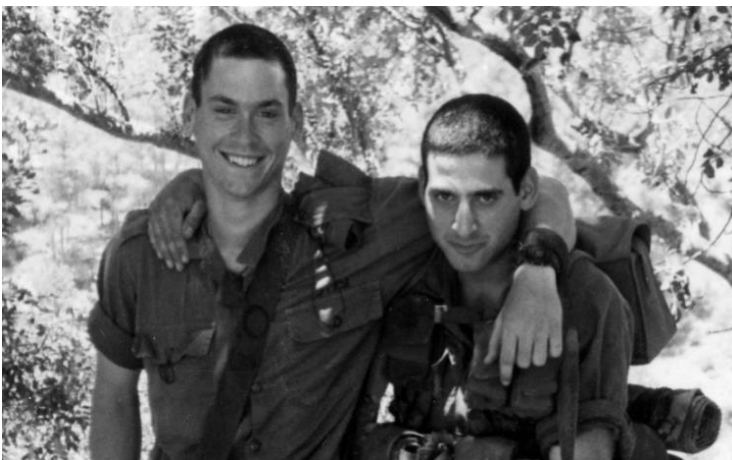
השמש שוב שוקעת

קר לי פני מתכסות

כוויות קור

אז אני נזכר בכך

תמיד תהייה זיכרון

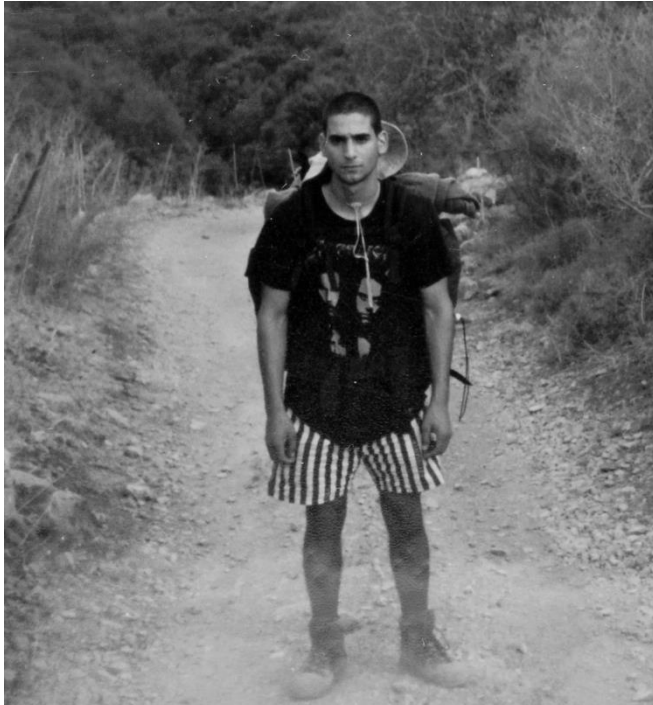
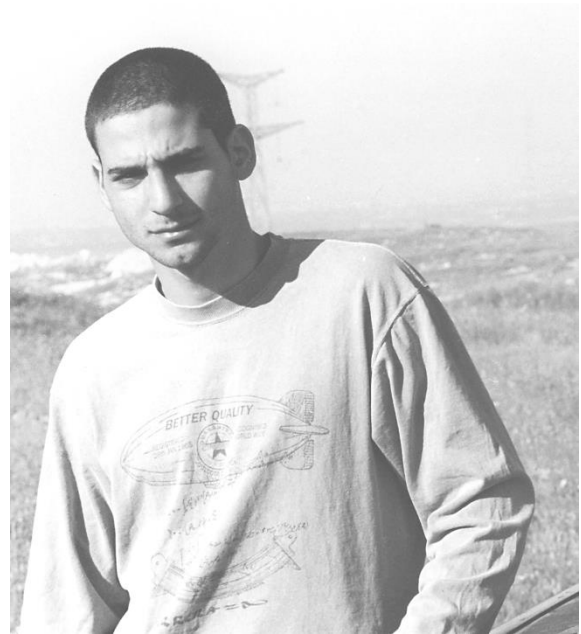

יפתח עם אורי סמואלוב ז"ל

אם אפסו המילים מפי
הם לא תמו מליבי
ואם יש השומע הוא יודע
ואם אין כבר אין זה משנה

לזכרך צמח בר אהוב
יפתח שלי הוא נער מיוחד
שיכל במשפט אחד מהיר
ועיניים בוהקות
לדבר על ג'ינגס חאן וחלליות
להיות רגיש וחסר טקט
להיות ולא להיות
ממש כמו עכשיו

נכתב ע"י רועי – 2007

רון חייו

בן לאילנה ושלומי
אח לאייל, אופיר ועוז

נולד ב- 21.11.1977,
גדל ולמד בהוד-השרון בבית ספר היסודי "לפיד",
חטיבת הביניים "השחר",
בתיכון "הדרים" בו סיים את לימודיו בקיץ תשנ"ז 1996
והיה לאחד מבוגרי מחזור ז'.

ב- 5.8.1996 התגייס רון לצה"ל, הוצב בחיל השריון,
ועבר הכשרה כנהג טנק המרכבה.

ב- 26.7.1997 עלה הגדוד בו שירת רון ללבנון והתפצל למוצבים שונים.
רון הוצב בגזרה המזרחית במוצב "ריחן",
מוצב שגבה קורבנות רבים.

ב- 18.10.1997, בעת פעילות מבצעית,
תוך ירי על מחבלים,
פגע טיל טאו בטנק ורון נפגע מפגיעה ישירה בחזה ונהרג במקום.

סיפורים רבים שמענו על רון מפי חבריו לפלוגה, מפי מפקדיו
ומפי חבריו מילדות,
דרך סיפורים אלו התוודענו לצדדים נוספים ויפים שלא הכרנו עד כה בבנו.

חלל גדול הותיר אחריו רון והגעגועים קשים מנשוא,
קשה לא פחות לראות שבחוץ העולם כמנהגו נוהג...
הכל כשהיה כשאצלנו שום דבר לא כשהיה.
והזמן עמד מלכת מאז ה- 18.10.1997

ונחמה איך!

יהי זכרו ברוך!

לאבד בן

לאבד בן!

זה לחפש כל הזמן את החוליה החסרה,
במין נכות תמידית ובחוסר מנוחה.

לאבד בן!

זה לחבוש כל בוקר את המסכה
וללכת לעבודה.
לחייך ולתפקד "כאילו" כלום לא קרה,
זה לשמוע מכל עבר,
"אין ברירה, תהיי חזקה"
ולזעוק בלב פנימה זעקה נוראה.

לאבד בן!

זה להתהפך במיטה שעות ללא שינה,
כשמחשבות מטריפות את הדעת,
והגעגועים צובתים בנשמה,
כשתמונות חייך בני רצות מול עיני
כמו סרט ללא הפסקה,
מרגע לידתך ועד יום מותך.

לאבד בן!

זה לאסוף את השברים אחרי מותך,
ולנסות ולשקם מחדש את המשפחה,
צעד צעד ולא תמיד בהצלחה.

לאבד בן,

זה להופיע בטקסי הזיכרון
בו מקריאים את שמך.

לאבד בן,

זה לא פעם לעמוד מול השאלה,
כמה ילדים יש לך? ולסנן את התשובה.

לאבד בן!

ועדיין לראות כי במדינה,
שום דבר לא השתנה.
ולהפך, הכל נהיה רק יותר רע.

לאבד בן!

זה לבקש שוב ושוב
אנא מכם מנהיגים יקרים!
שום פיסת אדמה לא שווה
את סבלה וכאבה של אף משפחה.

אמא

יום הזיכרון הוא יום קשה עבורי, זהו לא היום העצוב בשנה, אבל זהו יום בו אני מאפשר, או מנסה לפחות, כמה שיותר, לחשוף לאנשים, שלא חוו אובדן שכזה מקרבה ראשונה, את הכאב שאני חי איתו יום יום.

הייתי בן 11.5 כשרונן אחי הגדול נהרג, בדיוק חזרתי הביתה מסרט, זה היה בחופשת סוכות במוצ"ש. הייתי אז בכיתה ו', יצאתי עם כמה חברים, אני נשבע שאני עדיין זוכר את שם הסרט. הגעתי הביתה לקראת חצות, הדלת הייתה פתוחה, ואבא שלי רץ אלי בוכה ומחבק אותי ואומר לי: "רונן"

בהתחלה לא הבנתי על מה הוא מדבר, ולמה הוא בוכה ולמה יש אנשי צבא אצלנו בסלון. ניגשתי ושאלתי אותם: "מה קרה? למה אבא שלי בוכה?" והם ענו: "מה שקרה זה שאחיך רונון נהרג בלבנון". מאותו רגע, ובלי קלישאות, אני יכול לאמור שחיי התפצלו לשניים, החיים שלפני הידיעה והחיים שאחרי.

עברו כמעט 14 שנים, מה שעצוב שזה עדיין כואב מאוד, מה ש"משמח", כשזה קרה הייתי צעיר, ויכולתי לגדול ולחיות עם זה, ולא לחיות את זה, ויש הבדל גדול. הורי אנשים מדהימים, חזקים, שאם הם לא היו מחליטים לקחת את עצמם בידיים, היינו מתפרקים. לאורך השנים הם עשו המון עבורנו, שאר הילדים, כדי שנוכל להתפתח וללמוד גם לשמוח למרות האסון שפקד אותנו.

אימי הייתה בהריון, בחודש חמישי, כשרונן נהרג. לאחי הקטן קראנו "עוז" על שם גדוד "עז 77" בו שירת אחי רונון.

מצ"ב לינק לכתבה שפורסמה ב-YNET ביום הזיכרון האחרון על הקשר של עוז עם הגדוד בו שירת רונון.

<http://www.ynet.co.il/articles/0,7340,L-4066126,00.html>

הורי עברו דירה, כדי שנוכל לפתוח דף חדש ולא לחיות את הזיכרון והעצב כל יום, הבית הישן שלנו הפך במשך השנים כמו למוזיאון על שם רונון חיון, קיבלנו המון תמונות וציורים מחברים ומשפחה, כל התמונות והציורים היו תלויים על הקירות והיה מאוד קשה לחיות עם זה וגם היה קשה מאוד להוריד את התמונות מהקירות.

המעבר לא היה פשוט בכלל, עצם המחשבה שאי אפשר להיות יותר בחדר של רונון כשמתגעגעים היתה קשה, אבל היום בדיעבד אני חושב שזו הייתה החלטה מאוד חכמה. במדינה שלנו, יש לצערי קצת יותר מכ- 22,500 חללים, לא את כולם זוכרים, והוריהם של חלקם כבר אינם.

משפחתי ואני עושים ככל שביכולתנו שהזיכרון של רונון יישמר ולא יישכח. אני בדרכי שלי, מעדיף להביע את הכאב דרך השירים.

השנה זו הפעם הראשונה שחשפתי את השירים שכתבתי לזכרו, הם שודרו בכ-6 תחנות רדיו, YouTube, ופייסבוק.

היה מאוד מרגש לראות את התגובות החמות של האנשים. למי שעדיין לא הזדמן לשמוע. רצ"ב הלינקים.

לשיר "יום הולדת עצוב":

<http://www.youtube.com/watch?v=eoCgmwhtHhk>

לשיר "אומרים" מתוך טקס מרוץ ל.ש.י.ר. ה-14 לזכרם של ליאור שי, שיקו סבן, יפתח שלפוברסקי, רונון חיון

<http://www.youtube.com/watch?v=pOVojCQK510>

אופיר חיון
אח של רונון
מאי 2011

יום הולדת עצוב - אופיר חיון

זה יום הולדת עצוב,
נשאת בן 20.
כולם גדלים ואני כמעט בגילך
רק אתה נשאר צעיר.

זה יום הולדת עצוב,
ואני שר לך שירים,
"היום יום הולדת, היום יום הולדת"
לא יודע, לא יודע מתי הדמעות יפסקו...

זה יום הולדת עצוב,
אני מביט בך ומדמיין..
מה היית עושה היום,
ואיך היית נראה היום.

זה יום הולדת עצוב,
זה יום הולדת עצוב.
זה יום הולדת..
מניח פרח ומדליק נר,
מוחה דמעה, ועוד אחת.
לא יודע, לא יודע מתי הדמעות יפסקו...

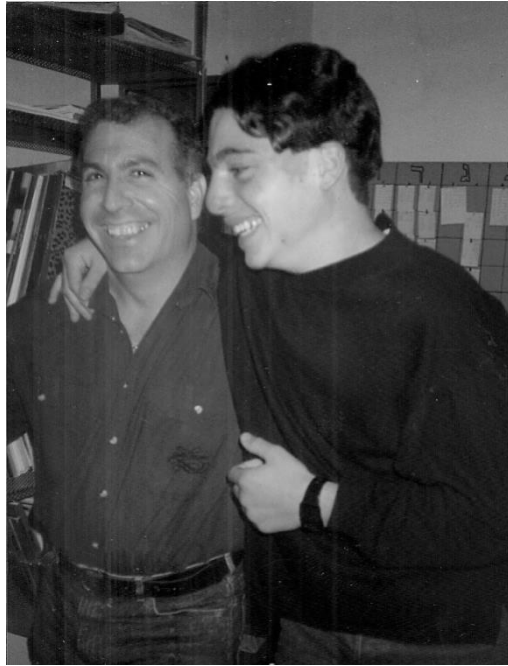
אומרים - אופיר חיון

אומרים שאלוהים את הטובים לוקח,
ברור לי לאן נעלמת.
אומרים שלפעמים בחיים קורים דברים
רעים
אך לא ברור לי למה לי זה מגיע.
אני שמח שהיית אחי -
אבל השארת אותי
כאן, לשיר לך..
שירים עצובים :
"לבכות לך", "שיר של אחרי מלחמה"
להיזכר בך...שעדיין לא תמה.

אומרים שהזמן מרפא את כל הפצעים
הפצע נותר אצלי פתוח.
אומרים שחוויות בחיים לעד הם
נשורות
חווינו, אך לא חווינו מספיק.

אני שמח שהיינו קרובים
שניגנו שירים, ביחד..
"לנצח, לנצח אחי
אזכור אותך תמיד וניפגש בסוף.."

...
 כמו ציפור לכודה
 נפשי איננה מוצאת מנוחה.
 גם כשעיני מרפרפות על אות כתובה,
 ראשי חושב עליך ואינני מוצאת נחמה.
 ובעולם שבחוץ הכל זורם ורץ,
 ידיעה רודפת ידיעה.
 אביב, קיץ, חורף, סתיו, כך חולפות
 להן עונות השנה.
 ובעולם שלי ילד, הכל נעצר,
 עושה רק את מה שנחוץ
 וכל היתר יכול לחכות למחר.
 אז מה אם הבית לא מסודר?
 ואין עוגה בתנור, או ארוחה מוכנה,
 מה זה כבר חשוב?
 הכל הפך לטפל ואיבד משמעות
 כי אתה כה חסר !!!
 ואני כמו ציפור לכודה
 אינני מוצאת מנוחה.

אמא

חלל

פעם לא הבנתי את משמעות המילה הזאת
 חלל
 האם זה השקט הנורא שנשאר אחרי הסערה?
 חלל
 האם זה הפצע המדמם שאף פעם לא מגליד?
 חלל
 האם זה הכאב? או אולי העצב והגעגועים הבלתי פוסקים?
 חלל
 ואולי זה המקום הענק הזה בלב, שהיה פעם אתה?
 חלל
 ואיך מילה כל כך קטנה תתאר את החוסר שנשאר ממך?
 חלל
 היום אני יודעת, היום אני מבינה למה זה נקרא
 חלל

תמי
חברתו של רונן

דברים מתוך טכס סיום מרוץ ש.י.ר. ה-11

11 שנים למרוץ ש.י.ר. 11 שנים שאני פה להודות ולסכם מפעל הנצחה כה מרגש וייחודי שאין שני לו בארץ, לזכרם של שיקו יפתח ורונו.

בכל פעם אני נרגשת מחדש ממה שכל מחזור בוגרים מביא למרוץ. כל מחזור והייחוד שלו, כל מחזור והדרך שלו להביע, להרגיש ולהתרגש. השנה, מחזור תלמידים גדול במיוחד, מרשים ומורגש בכבישי הארץ. ביום הראשון, בעת הביקור במכללה הקדם צבאית במעיין ברוך, התעכבתי ליד קבוצת הדיון שדנה בנושא: מצב החברה שלנו, ועל חשיבות התרומה האישית, והרהרתי מה רונו היה אומר על כך. בטוחה אני שהיה מבקש להעביר לכם מסר עד כמה חשובה התרומה האישית של כל אחד ואחת מכם לטובת הכלל, תתגייסו, תתרמו כל אחד מכישורונותיו ויכולותיו ואין אחד שאין לו מה לתרום. תגיבו, אל תתייאשו גם אם השינוי קטן ולכאורה לא מורגש.

מזכרתי ביוכוחים עם רונו בבית, כמה הצדיק את ישיבת צה"ל בלבנון על מנת להגן על צפון הארץ, כדי שהתושבים יוכלו לחיות בשלווה ולנהל איזה שהוא אורח חיים תקין. כמו רונו, גם אני רוצה לקוות שאתם, דור העתיד, לא תאבדו את התקווה לחיות חיים אחרים בארץ, לא תאבדו את התקווה לשנות כל אחד על פי יכולותיו וכישורונותיו. לא תעמדו מהצד ולא תאפשרו לטירוף, לגסות הרוח, לשחיתות המידות, ולאלימות להשתלט על חיינו. נכון, הבטחנו יונה ועלה של זית ולצערי הרב עד היום לא הצלחנו לקיים את הבטחתנו.

הסתובבתי ביניכם צוות כרכום, הקשבתי והתרגשתי יחד אתכם כשסיפרתם על הקשיים במהלך הריצה על העזרה ההדדית ואיך המשכתם בנחישות תוך דבקות במטרה לסיים את קטע הריצה שהוקצב לכם במסלול לאורך הירדן ההררי, מסלול של כ-13.5 ק"מ בדרך קשה כשרוחות חזקות נושבות, מאיטות את הקצב ומקשות מאוד על הריצה. וכך עשיתם בעצם חלק מהדרך הביתה. הדרך ששיקו יפתח ורונו לא יעשו שוב לעולם.

מזג האוויר הנאה שליווה את ימי הריצה, ושינוי במסלול, בקטע מגשר הפקק ועד גדות, גרם לי לצאת מהרכב וללכת לאורך הירדן תוך שאני חושבת על בני רונו על הימים שטיילנו כך כל המשפחה בטבע וכמה חסרה לי נוכחותו.

מזכרתי בדברים שכתב לנו יובל מלכי, חברו לפלוגה של רונו.

"בגעועיכם לרונו פיתחו חלון ונשמו עמוק עמוק, הסתכלו סביב סביב ותבינו זהו רונו. זכרונו של רונו הוא לא אבן קרה. זכרונו של רונו הוא צחוקם המהדהד של אלפי ילדים וחיוכם השקט של אנשים, וניצני אהבה של ילדים מתבגרים וריחות המטבח של אמא ביום שישי אחה"צ. רונו הוא כל אלה וכך אני אזכור אותו."

10 שנים וכמעט 4 חודשים חלפו מאז נפל רונו ובכל השנים הללו אינני מפסיקה לחשוב איך ניתן להמשיך ולשמר את זכרו איך ניתן לגרום לכך שזכרונו לא יישכח. הרי הדעת איננה יכולה לתפוס כיצד אדם שחי בינינו 'נער בוגר מכם בשנה בסך הכל, נער שהיה עולם מלא של רגשות, רצונות, שאיפות, חלומות עם קשר אהבה מדהים לחברתו, תמי, מוסיקה שהלחין וייחודית רק לו, מתנה יקרה שהשאיר לנו, נעלם כך מן העולם ואיננו עוד. מאוד קשה ההתמודדות עם האיך הגדול שהותיר אחריו רונו.

עשר השנים שחלפו לא הקהו ולו במעט את תחושת הכאב על האובדן הנורא מכל. אין יום בלי געגוע, בלי הרגשת הפספוס הזו, על זה שלא הספקנו להיות מספיק ביחד, על זה שלא הספיק לטייל בעולם, להקים משפחה ועוד ועוד.

הזמן שעובר הוא אכזרי במיוחד, שכן יש לו תכונה של שכחה. פרטים יום יומיים כמו ריח וקול ומראה מתערפלים, ואני מוצאת עצמי פוחדת שוב ושוב מהשכחה.

ולא!!! הזמן אינו עושה את שלו ואין דרך לאבד את האובדן והוא יהיה חלק ממני עד יומי האחרון. אין שום תרופה ללב המדמם ולא משנה כמה זמן עבר בינתיים או מה קרה בינתיים. בכל פעם שהיזכרון מתעורר, הוא מביא איתו כאב עוצמתי ובלתי נסבל כאילו זה קרה הרגע. הכאב הפך להיות לדייר של קבע בתוכי ולעולם לעולם רונו לא אתרגל למילה אינך. עבורי ועבור כולנו **נותרת ונשאר**ת ואנו לעולם לא נשלים עם חסרונוך

אילנה-אמא של רונן

רונן

שם שיהיה נצור בכולנו לנצח, לחלק יותר. לחלק קצת פחות.
נורא קשה לכתוב או לדבר או בכלל לחשוב על האסון שקרה.
פשוט אי אפשר לעכל. עדיין חושב שהכל טעות, שזה לא באמת קרה.

הרי רק לפני זמן קצר היינו יוצאים יחד, מבליים.

לפעמים אני יושב לבד, חושב עליך, לא יודע

איך להמשיך, קשה לי לקום ולהמשיך

בחיים כהרגלי, בצבא ובכלל.

כל הזמן נזכר בדברים שעשינו ביחד.

קשה לי לכתוב עליך דברי הספד, כי בליבי

עמוק עמוק אני עדיין לא מאמין שזה באמת

קרה, או לפחות לא רוצה להאמין.

בליבי יש את רונן שחי וצחק עם כולם.

אז אתה הלכת, לא אמרת שלום, לא סגרת

מעגל, כמו ילד שהולך לטייל טיול ארוך ומייגע

שממנו הוא כבר לא יחזור.

פשוט השאיר את הכל מאחור והמשיך לגן עדן. זהו הלכת והשארת אותנו פעורי פה עם

שאלה אחת: **למה?**

אלחנן פלח חבר ילדות

אני בדרך כלל לא זוכר שיחות מלפני שנים, אבל את השיחה שלנו, דווקא כן.

זה היה יכול להיות הדבר הכי יפה בעולם.
אחר הצהריים על הר באמצע לבנון. מסביב נוף משגע, עצים גבוהים והשמש כמו תלויה על איזה חוט.
היום הזה התנהל כל כך לאט. קצת שמירות, קצת שינה, קצת ספר, בסוף התחיל לשעמם ועליתי אל
הטנק שלך. משום מה אני זוכר את זה כאילו זה היה אתמול. דיברנו קצת על החבר'ה מהפלוגה, "עזוב"
אמרת, "הם בסך הכול בסדר, פזמניקים".
הראית לי את 'האפיסקופים' ואיך הצלחת לאטום אותם. אמרת לי שיש לך את החומר האוטם הזה
למטה במוצב ושתראה לי איך לאטום אותם כך גם בטנק שלי.
עישנו סיגריה, כשסיפרתי להורים שלך שעישנו סיגריה, הם אמרו: "אבל הוא בכלל לא מעשן", האמת
שזאת הייתה אחת הסיגריות הראשונות שלי גם.
אמצע לבנון, היה אז סתיו וקר, כל היום בתוך הטנק, לעזאזל, איך הצלחת לאהוב את זה כל כך?
מאיפה ההתלהבות הזאת? האור שהיה לך בעיניים כשדיברת על הטנק, כל כך אהבת אותו...
אז למה אלוהים?! למה הוא לא החזיר לך רק קצת?
השמש התחילה לשקוע וכבר דמדומים, יש זיהוי, הצוות שלי שהיה אמור לתפוס את העמדה בכסרא
התלהב, האמת, גם אני, התחלנו לזוז לטנקים, "נדבר אחר כך" אמרנו.
אמרנו...השקיעה המדהימה הזאת, השקט הכל כך מטעה, הפסטורליה... כן, הפסטורליה, ימח שמם
של כל הפסטורליות האלה.
ואז הודיעו שטנק קצין עולה. כל כך התרגזתי.. סוף סוף יש קצת אקשן ובסוף אפילו זה לא...
אני זוכר עשן, לא שמעתי כל כך מתוך הטנק, מדוכות התפללתי, מדוכות? הרי כבר עבר לכם טיל
מעל הראש לא מזמן. ואתם לא עונים בקשר ואנחנו עולים לחפות ורק שלושה יוצאים... "ומה עם רונן"
אני שואל בקשר פנים ואף אחד לא עונה.
ניסיתי להיות חזק, הרי אני בן 24 כבר, "יהיה בסדר" אני מרגיע את החבר'ה הצעירים בטנק.. "יהיה
בסדר.. " ואז הוציאו אותך, ודרך האפיסקופים הצרים ראיתי ארבעה חי"רניקים עם אלונקה מכוסה
בשמיכה. הם עברו מול הטנק שלי ונעלמו.. וכבר לא היה בסדר ובכיתי את הבכי הכי כואב שידעתי,
וכמה שניסיתי להחריש אותו, לא הצלחתי, וגלעד הצטרף אלי וכבר הכול לא בסדר.
אומרים שלכל כדור יש כתובת.

והדמעות, הדמעות של כולנו, מה הכתובת שלהן?

יובל מליחי חבר לגדוד

מילים ולחן : עוז חיון-בן 14.5
ביצוע : עוז חיון, ויויאן כהן

למה אתה אחי
לא פה איתי
עם כולם
עם אלו שנשארו עוד בעולם

מסיפורים שומע זה לא אותו דבר אתה אדם יקר
מסיפורים שומע דאגת לכולם
אתה הוא האדם
שחלם שחלם שחלם לו
שחלם שחלם שחלם לו

מסיפורים שומע זה לא אותו דבר אתה אדם יקר
מסיפורים שומע דאגת לכולם
אתה הוא האדם
שחלם שחלם שחלם לו
שחלם שחלם שחלם לו

רונני
כמה זמן עבר
והפצע מדמם
המחשבות מתפרצות כמו דמעות
תופסות אותי

רונני
אח יקר שלי
שוב חולם עליך
פותח דלת ונכנס הביתה
אך אתה אינך

מסיפורים שומע זה לא אותו דבר אתה אדם
יקר
מסיפורים שומע דאגת לכולם
אתה הוא האדם
שחלם שחלם שחלם לו
שחלם שחלם שחלם לו

18.10.97 -15 שנים לאחור
18.10.97-תאריך שאזכור
18.10.97 התאריך שאתה אינך
18.10.97 –התאריך שלך
רונן, אחי הגדול, 15 שנים חלפו מיום מותך
15 שנים בלעדיך
הקושי של השכול מלווה אותי יום יום
נולדתי ארבעה חודשים לאחר מותך
לצערי לא הספקתי להכיר אותך
אבל אני יודע כמה אדם טוב היית, איכפתי, דואג לכולם,
אדם שאפשר לסמוך עליו, למצוא אצלו את התשובות,
אדם חכם
המשכתי בדרכך המוזיקלית
כתבתי והלחנתי שיר לזכרך

<http://www.youtube.com/watch?v=d9rbBdJ37i8&feature=youtu.be>

עוז חיון
אחיו של רוני חיון, שנפל בלבנון ב-18.10.1997
נולד 5 חודשים לאחר שאחיו נהרג
כואב וסובל את חסרונו

מרוץ ל.ש.י.ר. שלנו: הרשמים של התלמידים

בתחילת השנה התחייבנו להגיע פעם בשבוע, מוקדם בבוקר, לריצה.... הסבירו לנו שזאת הכנה למרוץ ל.ש.י.ר. בהתחלה היה לנו קשה לקום בבוקר ולהגיע מוקדם לאימון... ובכל זאת עשינו זאת מתוך התחייבות ורצון להשתתף במרוץ. בבוקר הראשון למרוץ, לפני היציאה מהתיכון, נטענו בשטח בית הספר עצים לזכר הנופלים. סוג העץ שנבחר היה לפי האות הראשונה בשם של כל אחד מהנופלים, למשל לזכרו של רונן נטענו עץ רימון, לזכרו של ליאור נטענו עץ לימון. כבר בשלב הזה, התעוררה אצלינו התחלה של ההתרגשות והתחברות לארבעת הנופלים, בוגרי התיכון: ליאור, שיקו, יפתח ורון. התרגשנו גם לראות שהמרוץ מתארגן באופן קבוע כל שנה ושבעצם מדובר במסורת מדהימה להנצחת הזיכרון של ארבעה מבוגרי תיכון הדריים- בית ספרנו. בהמשך היום הראשון למרוץ, שמענו סיפורים על הנופלים והכרנו קצת את משפחותיהם, ביקרנו בבסיסים הצבאים שכל אחד מהם שירת. שתינו - רותם ועדן, גרות בשכנות למזל ומוטי שי, ההורים של ליאור שי ז"ל. הכרנו את סיפור הטרגדיה עוד לפני שיצאנו למרוץ, אבל במהלך המרוץ נסחפנו לדברים שנגעו לליבנו והרגשנו שייכות וקירבה גדולה יותר לליאור ולמשפחתו. ביום השני התחילה הריצה מ'שאר ישוב' לכיוון הוד השרון. באותו בוקר, כבר בטקס הפתיחה, החל לרדת גשם. הרגשנו חיבור לעצב שבסיפורי הנופלים, כאילו השמים בכו איתנו. הגשם ליווה אותנו במהלך היוםיים הראשונים למרוץ. למרות הקושי והעייפות במהלך הריצה אנחנו יכולות לספר לכם שאף תלמיד לא ויתר וכל אחד התחבר יותר לחוויה העצומה במרוץ. ביום האחרון למרוץ, שישי בבוקר, הגענו לצומת רעננה ושם הצטרפו אלינו לריצה מאות אנשים שליוו אותנו בריצה את כל הדרך בהוד השרון, עד לתיכון. הריצה ברחוב הראשי של הוד השרון הייתה מלאה בהתרגשות גם בזכות המוני האנשים שהצטרפו כל הזמן לריצה ביחד איתנו וגם בזכות אנשים רבים שעמדו בצדי הדרך ועודדו אותנו.

היתה סביבנו עוצמה והתרגשות כזאת שלא זכורה לנו משום אירוע אחר שעברנו בחיים. זה היה מדהים ושתינו לא נשכח את החוויה הזאת כל החיים.

בכניסה לתיכון חיכו לנו ההורים והאחים שלנו, המפגש עם המשפחות היה מרגש מאוד וכולנו ביחד השתתפנו בטקס לסיום המרוץ, טקס שמבחינתנו היה השיא של המרוץ. אנחנו יכולות לספר לכם שבסיום המרוץ ובטקס הסיום, הרגשנו כמה היה שווה לקום כל יום חמישי בבוקר מוקדם לאימוני ריצה ולחוות את החוויה שחיברה אותנו כל כך לטרגדיה של כל אחד מהנופלים ולמשפחותיהם וגם לתיכון הדריים.

***

מרוץ לשיר היה החוויה הכי משמעותית שעברתי בתיכון. המרוץ לא התחיל בשאר ישוב, הוא התחיל הרבה קודם כשהובילו את השכבה לספרייה והציגו לנו את ארבעת החיילים, התלמידים שלמדו גם הם בתיכון שלנו רק כמה שנים קודם (אחד מהם, ליאור שי, אפילו רץ במרוץ עצמו בתור תלמיד בתיכון, והדריך במרוץ שנים לאחר מכן על אסון המסוקים) במהלך האימונים הקשים, הריצות הארוכות בבקרים ובעיקר במרוץ עצמו בתנאים של קור, גשם ורוח התגברנו על מכשולים פיזיים ורוחניים בעזרת הצוות ובעזרת כוחנו האישי, וכל זה בשביל לקחת חלק בפרויקט שהוא מעבר לריצה, פרויקט של זיכרון ושל המשכיות, של החייאת הנופלים. מעבר לריצה והעבודה בצוותים עקבנו והתחקינו אחר ליאור, שיקו, יפתח ורון שהפכו בשבילנו מדמויות שתמונתן תלויה בספריית בית הספר לאנשים של ממש עם משפחה, חברים וחיים מלאים.

אני מאוד גאה שלקחתי חלק במרוץ, זוהי הייתה חוויה משמעותית, שונה וחשובה בעיני.

***

אני פשוט אסכם בכך שאין לי הרבה מילים לתאר את מה שעברתי בארבעה ימים האחרונים... יש לי רק דמעות בגרון של אושר עילאי וסיפוק אדיר, כל הדברים רצים אצלי בראש אבל אני באמת יכולה להגיד דבר אחד בטוח, החוויה הזו תשנה אותי לכל החיים, והמרוץ זה הדבר הכי מדהים ומשמעותי שעשיתי בחיים שלי, ללא ספק. אז תודה רבה, אלף תודות. לימדתם אותנו המון על אהבת הארץ ועל לתת אהבה אחד לשני, גרמתם לי להבין בפעם ראשונה שהדרים זה כוח, ולא סתם בית ספר. זאת חוויה שתישאר אצלי לתמיד.

***

& אני חושבת שמעבר למרגש, ומעבר לחוויה שמגבשת את השכבה כמו שאף טיול אחר לא מגבש, להסתכל על אבא של ליאור או אמא של רונן היה שווה את הכל באותן הרגע. ואז לראות את החברים שלי צועקים ביחד מחובקים ושוכחים מכמה שהם מזיעים וכואבים זה פשוט דבר שלא קורה בשום מקום אחר. וכל אלו קרו בארגון ותכנון באמת מדהימים. אז רציתי להגיד תודה. זה הכל. היה פשוט מקסים.

***

& היוזמה הזאת שלכם מעוררת השראה ולדעתי השפיעה לפחות קצת לא רק עליי, אלא גם על המון בוגרים אחרים. מקווה שאצליח להגיע למרוץ בשנים הקרובות ואם לא אז אחריהן...

***

& חזרתי אתמול מהמרוץ חצי מרחפת מהתרגשות מהחוויה שעברתי. אתה יודע שאני מכירה וגם נוסעת למרוץ מיומו הראשון אך אתמול ראיתי, פעם נוספת, שאנחנו עושים משהו משמעותי ונכון במערכת הזאת. אתם מרימים את המפעל החינוכי המשמעותי ביותר בבית הספר במשך 21 שנים וזה מעורר הערצה. החוויה היא ערכית ומשמעותית מעצם ההתייחסות שלכם לאירוע וההתנהלות לאורך כל הדרך.

***

& רציתי להגיד לכם תודה רבה שנתתם לי את ההזדמנות להצטרף למשפחה הזאת של מרוץ לשיר, ולמרות השעות הקשות שהיינו צריכים לקום בימי שלישי, נהינתי מאוד מהמרוץ וזאת בהחלט הייתה אחת החוויות שיישארו איתי לחיים. אז רק רציתי להגיד תודה רבה!

***

& שמחתי לקחת חלק במפעל הענק הזה ולהשתתף במשהו שגדול ממני בהרבה..

***

& בתחילת השנה פחדתי מהמרוץ בגלל הריצה עצמה כי לא אהבתי לרוץ במיוחד ולא הצטיינתי בזה.. בסופו של דבר מצאתי את עצמי בצוות לביא עם כוחות ויכולות שלא ידעתי שקיימים בי ועם חברים דואגים וסביבה תומכת. אז תודה רבה על המאמץ ועל ההשקעה שלא מובנים מאליהם שאתם משקיעים שנה אחר שנה. אין מילים לתאר את הדבר הזה באמת תודה!

***

& רציתי להודות לכם על המרוץ המופלא הזה, אין לי מילים לתאר את החוויה הזו ואת תחושות השייכות והסיפוק שהיא העניקה לי, ואני מתארת לעצמי שגם למשפחות השכולות.

***

& מרוץ לשיר הוא הפרויקט הכי מיוחד ומדהים שיצא לי לקחת בו חלק ואני מודה על הזכות האדירה הזאת, וברור לי שכל זה ממש לא היה קורה בלעדיכם- כמו שנאמר בטקס "החולמים והמגשימים". החוויה הזאת תישאר עמוק בלב שלי.

***

& חזרתי מהמרוץ עם תחושת סיפוק, השראה להמשיך להגשים את החלומות ואת המטרות שלי ובמיוחד להאמין בעצמי.

***

& המרוץ הזה היה ממש מעבר לציפיות הגבוהות שלי וזה בזכות האווירה והרצון הטוב של כולם לעזור ולהתגבש. כמה זה ריגש אותי להסתכל על הצוות מהדברים הכי קטנים של להביא מים למי שצריך, לחבק, לעודד ולשיר שירים.

***

& הייתה לי הזכות לקחת חלק בחוויה כל כך משמעותית שתלווה אותי לכל החיים. מעורר השראה וגאווה המרוץ וערכיו הניתנים לנו לאורכו. שמחה מאוד שיצא לי לקחת חלק בדבר כה חשוב וגדול, נתראה גם בשנים הבאות!

***

& בימים האחרונים כשאנשים באים ושואלים אותי איך היה במרוץ אני עונה להם שזה לא דבר שניתן לתאר במילים, שצריך לחוות את זה בשביל להבין במה מדובר. אבל עכשיו, כמה ימים לאחר סיום המרוץ, אנסה להסביר בכל זאת מה מרוץ לשי"ר היה עבורי.

***

& מרוץ לשי"ר הוא בכלל לא רק מרוץ - הוא הרבה מעבר לזה. אלה ארבעה ימים שבהם שכבה שלמה בוחרת לעזוב את השגרה שלה ולקחת חלק בדבר גדול הרבה יותר. ארבעה ימים שקמים בבקרים בשעות שלא ידענו שקיימות, ורצים כמות קילומטרים שמעולם לא חלמנו שנצליח לרוץ. אלה ארבעה ימים שבהם אנחנו לומדים להכיר את הנופלים ואת המשפחות המקסימות שלהם. ארבעה ימים שבהם אנחנו הופכים את העצב לשמחה. מרוץ לשי"ר הוא ארבעה ימים של חברות. חברות אמיתית - של צוות, של קבוצה. אנחנו חיים היום בחברה מאוד אינדיבידואלית שבה לרוב האנשים אכפת בעיקר מעצמם, מההישגים שלהם ומהמטרות שלהם. המרוץ היה אלטרנטיבה למציאות המנוכרת הזאת, ועסק במטרה קבוצתית גדולה הרבה יותר. למדנו במרוץ מהי כוחה של קבוצה שבוחרת להציב לעצמה מטרה ועובדת קשה בשביל להגיע אליה. למדנו להכיר את בארץ בצורה הכי אמיתית שאפשר - דרך הרגליים. למדנו להאמין בעצמינו, ויותר מהכל למדנו להיות חברים - מה זה אומר להיות חלק מצוות ולדעת להתחשב בכולם. למדנו שלפעמים הדבר שיכול לעודד אותך יותר מהכל זה שאת תעודדי אחרים. למדנו מהו כוחו של רעיון. הרעיון שלפני 21 שנים חשבו עליו צוות המורים לחינוך גופני, ומאז הפך להיות מפעל כה משמעותי עבור מאות של תלמידים מידי שנה. המרוץ נתן לי תקווה לחברה אנחנו יכולים ליצור במדינה שלנו. חברה שבה לאנשים יהיה אכפת זה מזו, שבה נדע לעשות דברים ביחד ולא רק כל אדם לעצמו.

***

& מבחוח זה מפעל מפורסם ומרגש, שמנציח את ארבעת בוגרי בית הספר שנפלו בזמן שירותם, בדרך של חיים ושמחה. זה עוד שכבת שמיניסטים שמנציחה את הארבעה ומשאירה אותם בחיים, שכבה שמנציחה אותם דרך הרגליים שרצות 189 קילומטר משאר

יישוב ועד הוד השרון. זה מרוץ שמתלווים אליו מאות אנשים שרוצים לקחת חלק בדבר הזה, כמות שמרעידה מידיי שנה את הוד השרון בעוצמות שלה. זאת חוויה מדהימה ומשמעותית וזאת מנגינה שאי אפשר להפסיק.
מה זה מבפנים?

זה חודשים של אימונים לפני, בבוקר המוקדם בקור מקפיא.
זה ארבעה ימים, בהם אתה עובר בחצי מהמדינה ולא נח לרגע.
זה לחוות על בשרינו חברות, אהבת הארץ ותחושת שייכות למדינה ולעם.
זה להכיר מאות אנשים מדהימים שלוקחים חלק במפעל מתוך רצון טהור להנציח את הנופלים ולהחדיר בנו שלל ערכים.
זה להשתייך לצוות של ילדים שאתה לומד להכיר מאפס.
זה לקום איתם בשעות הקטנות של הלילה.
זה לרוץ איתם קילומטרים על גבי קילומטרים.
זה לעלות עליות, לעבור נחלים, כבישים ומה לא.
זה לרוץ איתם במקומות הכי יפים במדינה שלנו.
זה לפגוש אותם במצבי קיצון.
זה לראות את החברים שלך לצוות ממשיכים לרוץ שקשה, גם כשנדמה להם שהם כבר לא מסוגלים.

זה לדחוף חבר שקשה לו בריצה, ולהבין פתאום מה המשמעות של צוות.
זה לסיים איתם את הריצה עם גשר שהשכבה הכינה בשבילנו, שאת הגשר מרכיבים חברי שכבה מחייכים שגאים בנו ומרגישים חלק ממשהו גדול יותר.
זה להכיר קרובים של הנופלים ולהשתתף בעצב שלהם.
זה להשתתף בשמחה שיש להם מהזיכרונות עם אותם האנשים.
זה להתרגש ולדמוע מהרגעים האלו יחד עם ילד בשכבה שלא החלפת אתו מילה אף פעם.
זה לשמוע על ילדה בשכבה שסירבה לסיים את הריצה על הטנדר למרות שהיא הקיאה כבר מרוב הקושי.
זה להיות גאה בה למרות שאתה לא מכיר אותה כל כך.
זה לראות חברים לשכבה סוחבים ילדה (שכבר לא מסוגלת ללכת יותר) עד לתיכון בשביל שתסיים את הריצה כמו כולם.
זה לראות אותם עושים את זה למרות שהם מפספסים מעגל אחים שכבתי שברור שהם רצו מאוד לקחת בו חלק.
זה לראות בחברים לשכבה צדדים כל כך שונים ממה שאתה רגיל.
זה להכיר את המשפחות וההורים השכולים.
זה לאכול תירס שהכין אבא שכול שרק רוצה שלא תהיה רעב ושלא יהיה לך קשה בריצה.
זה לראות את ההורים השכולים מחייכים וצוחקים (בניגוד למשקולת השכול שמכבידה עליהם) ולדעת שיש לך חלק גדול בזה.
זה להכיר שלושה נופלים שנהרגו עוד לפני שנולדתי.
זה להכיר נופל שנהרג באותו רגע בו נהרג הדוד שלי, שהיה חלק כל כך חשוב מהמשפחה שלי.
זה להצטרף למשפחה ענקית שנקראת משפחת לשיר.
זה מרוץ שאני לא אשכח.

***

& מרוץ לשי"ר הוא חד משמעית החוויה שאני הכי אזכור מה-3 שנים בתיכון. אני אתחיל מהסוף ואגיד שמעולם לא הרגשתי כזו תחושת התמלאות ואופוריה כמו בקטע האחרון ביום שישי והכניסה דרך השער לבית הספר. זו תחושה שלא תחזור אבל תמיד אני אזכור אותה. לדעתי הפרויקט הזה וכל הדבר הזה הוא הדבר הכי גדול שלקחתי בו חלק, זו יוזמה מדהימה ונדירה שאני פשוט גאה שעברתי את הדבר הזה.

מגיל קטן מסבירים לנו שבכיתה י"ב יש מירוץ לשיר, וזה הופך למשהו שמצפים לו, אבל משהו שאי אפשר להבין כמה גדול ומדהים הוא. אני חושב שיש 2 משפטים שמתארים את המירוץ הכי טוב בעיניי, אחד – המרוץ הזה יותר גדול מכולנו, ובאמת מרגישים כמה דבר גדול זה רק כשלוקחים בו חלק. המשפט השני בא משיר עידוד של הקבוצה שאני אוהב – "אם אתה לא חלק מזה, אתה לעולם לא תבין". למרות כל הדיבורים, ההכנות, האימונים, שום דבר לא באמת מכין אותך לדבר האמיתי ולתחושות שעוברים במהלך המרוץ. אני יודע שאני אזכור את ליאור, שיקו, יפתח ורון תמיד, בין היתר ביום הזיכרון שמתקרב, ומזה אני יודע שהמטרה הכי חשובה – ההנצחה – מתממשת. בהזדמנות הזאת אני רוצה להגיד תודה ענקית על ההזדמנות לקחת חלק בפרויקט הזה. זה משהו שאני בוודאות אקח איתי לכל החיים, אספר עליו להמון אנשים, ובטוח שאחזור בשנים הבאות. תודה רבה על חוויה מדהימה שאזכור לתמיד!

אותו תלמיד כותב קצת יותר משנה אחרי:

עברה כבר קצת יותר משנה מאז שרצנו ביחד בקור במרוץ לשיר, ואני יכול להגיד שהזמן לא משכיח ממני את החוויה. אני עדיין מאמין שזה הדבר הגדול ביותר שהייתי חלק ממנו, המרוץ חיזק לי את המשמעות ליום הזיכרון לא רק בהקשר של ליאור שיקו יפתח ורון, ואני רוצה לומר שוב תודה על ההזדמנות לקחת חלק בפרויקט המדהים הזה, ואני יכול להעיד שלמרוץ נשארתי השפעה גם אחרי שהוא נגמר... אני כרגע בהכנה לקצונה ונבחרתי לתפקיד סמ"פ ובגלל זה הייתי צריך להעביר שיעור ערכי ל-160 אנשים. בחרתי בערך הרעות וכחלק מהשיעור סיפרתי להם על המרוץ ועל מה שחוינו שם וכמובן את הסיפור של החללים. מבטיח לך שהמורשת וההשפעה של המסלול ממשיכה לכל מקום ובכל זמן

**"את המנגינה הזאת
אי אפשר להפסיק,
מוכרחים להמשיך
לבגן..."**

מרוץ לש.י.ר מ-1998 בלבנו לעד

תודה לכל השותפים, העוזרים והתומכים במרוץ

